Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 14 (7154). • 19 январь, 1980 йил • ШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ ОЛИЙ СОВЕТЛАРИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИГА

ОЧИҚ ХАТ

Ҳурматли ўртоқлар!

Биз, КПСС Марказий Комитетининг қуйида имзо чеккан аъзолари корхоналар, колхозлар, совхозлар, муассасалар, ўқув юртларининг меҳнат коллективларидан ва ҳарбий қисмлардан, шунингдек округ сайлов олди кенгашларидан хат ва телеграммалар олдик, улар бу хат ва телеграммаларида бизни бир қанча сайлов округларидан иттифоқдош республикалар Олий Советлари депутатлигига номзод қилиб кўрсатилганлигимизни хабар қилганлар ва ана шу округларда овозга қўйилиш учун розилик беришимизни сўраганлар.

Бизни иттифоқдош республикалар Олий Советларининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатган ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчиларга, армия ва флот жангчиларига, барча сайловчиларга астойдил миннатдорчилигимиз ва самимий ташаккуримизни изҳор этамиз.

Биз ўзимизга кўрсатилган юксак шараф ва ишончни тўла-тўкис Коммунистик партиямизга кўрсатилган шараф ва ишонч деб биламиз. Бу ишончни совет жамияти мустаҳкам бирлигининг, совет кишилари КПСС теварагига жипслашганлигининг, унинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаганлигининг, мамлакатимиз меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг тугалловчи йилини КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленуми белгилаб берганидек, зарбдор ленинча ишлаш йилига айлантиришга, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини меҳнатда янги зафарлар билан нишонлашга, 1980 йил топшириқларини ва умуман беш йилликни муваффақиятли бажаришга интилаётганлигининг далили деб ҳисоблаймиз.

Ҳар биримиз фақат битта сайлов округида овозга қўйилишимиз мумкинлиги сабабли КПСС Марказий Комитети бизга қуйидаги сайлов округларида овозга қўйилиш учун розилик беришимизни тавсия этди.

Брежнев Л. И. — РСФСР, Москва шаҳри, Бауман сайлов округи.

Андропов Ю. В. — РСФСР, Горький шаҳри, Приокский сайлов округи.

Гришин В. В. — РСФСР, Москва шаҳри, Вешняков сайлов округи.

Громико А. А. — РСФСР, Москва области, Калининград сайлов округи.

Кириленко А. П. — РСФСР, Ленинград шаҳри, Политехника сайлов округи.

Косигин А. Н. — РСФСР, Москва шаҳри, Фрунзе сайлов округи.

Кунаев Д. А. — Қозоғистон ССР, Олма-ота области, Бақанас сайлов округи.

Пельше А. Я. — РСФСР, Волгоград шаҳри, Краснооктябрьск сайлов округи.

Романов Г. В. — РСФСР, Ленинград шаҳри, Смольний сайлов округи.

Суслов М. А. — РСФСР, Куйбишев области, Автозавод сайлов округи.

Тихонов Н. А. — РСФСР, Ленинград шаҳри, Обухов сайлов округи.

Устинов Д. Ф. — РСФСР, Владимир области, Ковров сайлов округи.

Черненко К. У. — РСФСР, Москва шаҳри, Куйбишев сайлов округи.

Шчербицкий В. В. — Украина ССР, Днепропетровск области, Баглей сайлов округи.

Алиев Г. А. — Озарбайжон ССР, Боку шаҳри, Разин сайлов округи.

Горбачев М. С. — РСФСР, Олтой ўлкаси, Марказий сайлов округи.

Демичев П. Н. — РСФСР, Ярославль шаҳри, Киров сайлов округи.

Кузнецов В. В. — РСФСР, Москва области, Электростал сайлов округи.

Машеров П. М. — Белоруссия ССР, Минск шаҳри, Ленин сайлов округи.

Пономарев Б. Н. — РСФСР, Саратов шаҳри, Заводской сайлов округи.

Рашидов Ш. Р. — Ўзбекистон ССР, Андижон области, Пахтаобод сайлов округи.

Соломенцев М. С. — РСФСР, Челябинск области, Миасс сайлов округи.

Шеварднадзе Э. А. — Грузия ССР, Рух сайлов округи.

Капитонов И. В. — РСФСР, Москва области, Подольск шаҳар сайлов округи.

Долгих В. И. — РСФСР, Липецк шаҳри, Новолипецк сайлов округи.

Зимянин М. В. — РСФСР, Воронеж шаҳри, Железнодорожний сайлов округи.

Русаков К. В. — РСФСР, Ростов-Дон шаҳри, Пролетар сайлов округи.

Иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига сайлов ўтказувчи тегишли округ сайлов комиссияларидан депутатликка номзодларни рўйхатга олиш вақтида шу хатни ҳужжат сифатида қабул қилишларини сўраймиз.

БРЕЖНЕВ Л. И.
АНДРОПОВ Ю. В.
ГРИШИН В. В.
ГРОМИКО А. А.
КИРИЛЕНКО А. П.
КОСИГИН А. Н.
КУНАЕВ Д. А.
ПЕЛЬШЕ А. Я.
РОМАНОВ Г. В.
СУСЛОВ М. А.
ТИХОНОВ Н. А.
УСТИНОВ Д. Ф.
ЧЕРНЕНКО К. У.
ШЧЕРБИЦКИЙ В. В.
АЛИЕВ Г. А.
ГОРБАЧЕВ М. С.
ДЕМИЧЕВ П. Н.
КУЗНЕЦОВ В. В.
МАШЕРОВ П. М.
ПОНОМАРЕВ Б. Н.
РАШИДОВ Ш. Р.
СОЛОМЕНЦЕВ М. С.
ШЕВАРДНАДЗЕ Э. А.
КАПИТОНОВ И. В.
ДОЛГИХ В. И.
ЗИМЯНИН М. В.
РУСАКОВ К. В.

1980 йил 18 январь.

Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари бу йил ҳам юксак марраларни эгаллаш учун курашмоқдалар. Сут-товар фермасида иш қизғин. Моҳир сут соғувчилар илғорлар тажрибасини қўллаб, қишда ҳам ёздагидек маҳсулот етиштириш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Суратда: илғор сут соғувчи Тожи Мирзаева. У ҳар бош соғин сигирдан 6200 литрдан сут соғиб олишга аҳд қилган.

Е. Ботиров фотоси.

ЮКСАК МАРРАЛАР

«СРЕДАЗЭЛЕКТРОАППАРАТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1980 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан беш йилликнинг тўрт йили планини муваффақиятли бажарди. Ўтган йили планга қўшимча суратда 1346 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлигини ўстириш даражаси 6,8 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришга меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

Бирлашма меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми, СССР Олий Совети сессиясининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқидаги қоида ва хулосаларни сидқидилдан қўллаб-қувватламоқдалар. Коллектив В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олди:

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик плани муддатидан илгари — 26 декабрда бажарилади. Саноат ишлаб чиқариши пландаги 5,2 процент ўрнига 7,2 процент ўсиши таъминланади. Пландан ташқари 50 минг сўм фойда олинади. Топшириққа қўшимча равишда 710 дона панель; 720 дона сфоа шкафлари; 3 минг дона пакетли виключателлар ва переключателлар; 19 минг дона реле аппаратлари ишлаб чиқарилади. В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллиги кунигача пландан ташқари 400 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилади, уларни ишлаб чиқариш 1979 йилга нисбатан 2.5 процент кўпаяди. Халқ истеъмоли молларининг янги уч хил турини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади, улардан иккитаси давлат Сифат белгисини олиш учун аттестациядан ўтказилади.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш ўтган йилда эришилган даражага нисбатан 7 процент кўпайтирилади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига бутун ишлаб чиқариш ҳажмини оширишга эришилади.

Янги техника, прогрессив технология ва ташкилий-техникавий тадбирларни жорий этишдан 430 минг сўмлик иқтисодий самара олинади.

483 тонна қора металл, 40,6 тонна рангли металл, 790 минг киловатт-соат электр энергия, 60 тонна шартли ёқилғи тежалади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифати оширилади, юксак сифат категориясини олиш учун 8 та буюм аттестациядан ўтказилади.

Техника билан қайта қуролланиш ва бирлашманинг филиалларини янада ривожлантириш юзасидан бир қанча тадбирлар планли равишда амалга оширилади.

Коллективларни социал ривожлантириш планини амалга ошира бориб 700 нафар янги ишчи тайёрланади, 900 ишчининг малакаси оширилади, 1300 киши иқтисодий таълимга жалб этилади, инженер-техник ходимлар ва хизматчилардан 120 кишининг малакаси оширилади. Шартли равишда йилига 590 минг сўм фойда келтирадиган 235 та рационализаторлик таклифи жорий этилади, механизациялаштириш ва автоматлаштириш ҳисобига қўл меҳнати салмоғи 0,8 процент камайтирилади.

«Сафимизда бирорта ҳам қолоқ бўлмайди» деган ватанпарварлик ташаббусига амал қилиб, барча бригадалар, участкалар ва цехларда ана шу ҳаракат кенг ёйилади.

Қишлоққа оталиқ ёрдами бериш юзасидан белгиланган тадбирлар комплекс плани ошириб бажарилади.

Бирлашма коллективи Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларга шартномаларга қатъий риоя қилган ҳолда маҳсулот етказиб беришни таъминлайди, илғор фан-техника ва ишлаб чиқариш тажрибасини айирбошлаш давом эттирилади.

Мажбурият бирлашма цехлари ва бўлимлари коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

САЙЛОВ ТАРАДДУДИ

МУСТАҲКАМ БИРЛИК

Мамлакатда иттифоқдош, автоном республикаларнинг Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига 1980 йил 24 февралда ўтказиладиган навбатдаги сайловга кенг миқёсда тайёргарлик кўрилмоқда.

Сайловга ҳозирлик кўраётган совет халқи партия Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларидан, СССР Олий Совети иккинчи сессиясининг якунларидан руҳланиб, юксак сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати намунасини кўрсатиб, КПСС XXV съезди қарорларини бажариш учун, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, ўнинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун сабот билан курашмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети Пленумидаги нутқини халқ манфаатларига батамом мос бўлиб тушадиган жанговар ҳаракат программаси, деб қабул қилдилар.

Бўлажак сайлов ҳамма 15 та иттифоқдош республиканинг, 20 та автоном республиканинг Олий Советларига ва халқ депутатлари сал кам 51 минг маҳаллий Советларига, шу жумладан 6 та ўлка, 121 та область, 8 та автоном область Советларига, 10 та автоном округ Советларига, 5.7 мингтадан кўпроқ район, шаҳар ва шаҳарлардаги район Советларига ҳамда 45 мингтадан кўпроқ посёлка ва қишлоқ Советларига ўтказилади.

Республикаларда иттифоқдош, автоном республикаларнинг Олий Советлари ва халқ депутатлари маҳаллий Советлари депутатлигига номзодлар кўрсатишга бағишланган йиғилишларни ўтказиш ниҳоясига етмоқда, бу йиғилишлар социалистик демократиянинг ёрқин тантанасига айланиб кетмоқда, коммунистлар билан партиясизлар блокининг бузилмас бирлигини намойиш этмоқда, меҳнаткашлар КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини астойдил қўллаб-қувватлаб, маъқуллаётганликларидан, совет халқи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагига маҳкам жипслашганлигидан далолат беради.

Сайловолди йиғилишларида барча республикаларнинг меҳнаткашлари Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик ва коммунизм иши учун матонатли курашчи, улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни депутатликка ўзларининг биринчи номзоди қилиб зўр якдиллик билан кўрсатдилар. Депутатликка биринчи номзодлар орасида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, партия Марказий Комитетининг секретарлари номлари ҳам айтилди.

Илғор ишчилар ва колхозчилар, халқ хўжалиги турли тармоқларининг мутахассислари ва раҳбарлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, фан ва маданият намояндалари, студентлар, Совет Армияси ва ҳарбий-денгиз флотининг ҳарбий хизматчилари республикалар Олий Советларининг ва халқ депутатлари маҳаллий Советларининг депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилмоқда. Сайловолди йиғилишларида депутатликка номзодларнинг ишончли вакиллари сайланмоқда.

Мамлакатда иттифоқдош республикалар Олий Советларига сайлов ўтказувчи 6.730 та сайлов округи, автоном республикаларнинг Олий Советларига сайлов ўтказувчи 3.460 та сайлов округи ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказувчи 2.270 мингтадан ортиқ сайлов округи тузилди.

Иттифоқдош, автоном республикаларнинг Олий Советларига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиялари, ўлка, область, округ (автоном округ), район, шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка, қишлоқ ва округ сайлов комиссиялари тузилди ҳамда актив иш олиб бормоқда. Участка сайлов комиссиялари тасдиқланди ва ишга киришди.

Ҳаммаси бўлиб 936.817 та сайлов комиссияси тузилган. Уларнинг составида меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотларидан 8,6 миллиондан кўпроқ вакил бор. Комиссияларда жамиятимиз барча қатламлари ва социал группаларининг вакиллари иштирок этмоқда. Ишчилар ва колхозчилар 57,8 процентни, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлари 40,7 процентини, партиясизлар 59,3 процентни, хотин-қизлар 49,2 процентни, 30 ёшга етмаган йигит ва қизлар 31,5 процентни, ВЛКСМ аъзолари 21,0 процентни ташкил этади. Сайлов комиссиялари раисларининг 48,8 проценти ишчилар ва колхозчилардан иборат.

Шаҳарларда, посёлкаларда, қишлоқларда ва бошқа аҳоли пунктларида 173 мингтадан зиёд сайлов участкаси тузилган. Улар ҳар бир сайловчининг овоз беришда қатнашиши учун энг кўп қулайликни таъминлайдиган тарзда тузилган. Санаторийлар ва дам олиш уйларида, касалхоналарда ва бошқа доимий даволаш муассасаларида, ҳарбий қисмларда, катта темир йўл станцияларида, аэропортларда, денгиз ва дарё портларида, сайлов куни сафарда бўлган кемаларда, Арктика ва Антарктиданинг қутб станцияларида ҳам сайлов участкалари тузилмоқда.

Ҳозирги вақтда жамоат ташкилотларидан, меҳнат коллективларидан кўрсатилган вакилларнинг округ сайлов олди кенгашларини ўтказиш тугалланмоқда, бу кенгашларда иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советлари депутатлигига кўрсатилган номзодлар — коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг муносиб намояндалари якдиллик билан қўллаб-қувватланмоқда. Ҳамма жойда иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советлари депутатлигига кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиш бошланмоқда.

Меҳнат коллективларида ва гражданлар истиқомат қиладиган жойларда оммавий-сиёсий ишлар кенг миқёсда ўтказилмоқда, бу ишларда минглаб агитаторлар, пропагандистлар ва сиёсий ахборотчилар қатнашмоқдалар.

Сайловга тайёргарлик ишлари иттифоқдош, автоном республикаларнинг конституцияларида ҳамда республикаларнинг Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказиш тўғрисидаги қонунларда белгиланган тартиб ва муддатларда амалга оширилмоқда.

(ТАСС).

ҚУРИЛИШНИ БОШҚАРИШ ЯХШИЛАНСИН

Капитал қурилиш — экономиканинг етакчи бўғинларидан бири. Бугунги кунда капитал қурилишни ривожлантиришда хўжалик юритишнинг интенсив методларига, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстиришга асосий эътибор қаратилмоқда. КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумида уқтириб ўтилганидек, бунинг учун ғоят катта имкониятлар ва катта резервлар мавжуд. Аммо ана шу имконият ва резервлардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланмоқ учун бутун хўжалик механизмининг ишини такомиллаштириш, қурилиш комплексининг кўламлари ва вазифаларига мос келадиган ихчам ташкилий структурани вужудга келтириш лозим бўлади.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга хўжалик механизмининг таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарорида капитал қурилишга кўп эътибор берилган. Партия XXV съездининг қарорларига мувофиқ бу тармоқни икки-уч бўғинли бошқариш системасига ўтказиш кўзда тутилган, бу эса раҳбарлик органларининг ҳуқуқ бурчларини аниқ белгилаб қўйиш, уларнинг структурасини соддалаштириш, ишлаб чиқаришга яқинлаштириш, ишда оперативчилик ва ихчамликни ошириш имконини беради.

Ҳозирги вақтда қурилиш министрликлари ва идораларида бошқаришнинг бош схемалари ишлаб чиқилмоқда. Ана шу мураккаб ва масъулиятли ишда шундай схемалар бундан бир неча йил муқаддам яратилган саноат тажрибасидан ижодий фойдаланиш керак. Автомобиль, химия, электроника саноати, энергетика машинасозлиги практикасида кўпгина қимматли тажриба тўпланган. Буларда оралиқ бўғинлари тугатилган, корхоналар йирик ишлаб чиқариш ва илмий ишлаб чиқариш бирлашмаларига қўшилган. Айни шундай бошқариш структураси иш самарадорлиги ва сифатини ўстиришга ёрдам беради, техника тараққиёти талабларига мос келади. Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлиги коллективларида бу соҳада ҳозирдаёқ кўпгина ишлар қилинди.

Бирлашмалар қурилишда хўжалик ҳисобидаги асосий бўғинлар бўлади. Яқинда СССР Госстройи тасдиқлаган низомда бирлашмаларнинг структураси, вазифалари, ҳуқуқлари ва бурчлари белгилаб берилган. Қурилиш-монтаж бирлашмаларига кенг мустақиллик берилади, уларнинг ташаббуслари ишлаб чиқаришни концентрациялаш ва ихтисослаштиришга, фан ва техника ютуқларидан, илғор тажрибадан тўлароқ фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини ҳар томонлама оширишга сафарбар этилиши лозим. Хўжалик механизмини такомиллаштириш тўғрисидаги қарорда кўзда тутилганидек, ана шу коллективларнинг иши пировард натижалар — батамом тугалланган ва буюртмачиларга топширилган объектларга қараб баҳоланади. Ҳозир министрликлар ва идоралар бошқаришнинг бош схемаларини тезроқ тайёрлаб, уларни активлик билан амалга оширишлари керак.

Қурилишни бошқариш системасини такомиллаштира бориб, саноатда йўл қўйилган хатоларни такрорламаслик муҳимдир. Масалан, кўпинча структура бўғинларининг номларигина ўзгаргани ҳолда ишнинг моҳияти аввалгидек қолаверди. Бош схемаларнинг лойиҳаларида иқтисодий районларни комплекс ривожлантириш манфаатлари етарлича эътиборга олинмади, маҳаллий органлар майда корхоналарни йирик бирлашмаларга қўшиш тўғрисидаги таклифларни ҳамиша ҳам қўллаб-қувватлайвермадилар. Қурилиш министрликлари бундай кўринишларга қарши қатъият билан курашишлари, психологик тўсиқларни дадиллик билан бартараф этишлари, маҳаллийчилик ва маҳкамачилик тенденцияларига чек қўйишлари лозим.

Дастлабки қурилиш бирлашмаларининг тажрибаси улар талайгина қийинчиликларга дуч келаётганликларини кўрсатди. Масалан, Калининград областида шундай бирлашма ўтган йил бошидан ишлай бошлади. Бу бирлашма йигирмата мустақил бошқармаларни ва механизациялаштирилган кўчма колонналарни қамраб олди. Лекин ана шу бошқармалар ва колонналарнинг кўпчилиги ўз мустақиллигини сақлаб қолди. Бу планлаштиришни, пул билан таъминлашни, бухгалтерлик ҳисоб-китобини чигаллаштирди. Бўлинмаларни қўшиш тўғрисидаги таклифни маҳаллий органлар қўллаб-қувватлашмади. Бирлашмаларни ташкил этишга бундай ёндашувга партия ва план органлари, СССР Госстройи принципиал баҳо беришлари керак.

Ҳар қандай янгилик деярли ҳамиша эски анъаналар ва одатларни сиғиб ўтиш билан боғлиқ бўлади. Гап хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларининг фикр юритишидаги муайян силжиш тўғрисида бормоқда. Совет инженери у қандай лавозимни эгаллаб турищидан қатъий назар бошқариш фанини муттасил эгаллаб бориши, ўзининг иқтисодий билимларини бойитиши, ишга партиявий ёндашиш намунасини кўрсатиши шарт. Янги бошқариш системасини жорий этиш чоғида кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш учун маҳаллий партия комитетлари, қурилиш министрликлари ҳамда идораларининг партия комитетлари ва коллегиялари зиммасига жуда катта масъулият тушади. Бирлашмаларнинг раҳбарлари ва мутахассисларини моҳирлик билан танлаш — ишлаб чиқариш асосий бўғинининг муваффақиятли ишлаши учун шарт-шароит яратиш демакдир.

Капитал қурилишни бошқаришни такомиллаштиришнинг ҳозирги босқичи халқ хўжалигининг мана шу муҳим тармоғидаги ишларни сезиларли даражада яхшилашга олиб келиши керак. Ишларни индустрлаштириш ва механизациялашга, илғор меҳнат усулларини кенг ўзлаштиришга, ички резервлардан, прогрессив технологиядан фойдаланишга эътиборни кучайтириш керак бўлади. Орёл, Таллин, Вильнюс, Ленинград ва Москва коллективларининг тажрибаси шундан далолат берадики, бу ишга хўжалик ҳисобидаги лойиҳалаш-қурилиш конвейерларининг қурби етади. Уй-жой, шунингдек саноат профилидаги лойиҳалаш-қурилиш бирлашмаларини ташкил этиш тўғрисида ўйлаб кўрса арзийди.

Қурилишни бошқаришни такомиллаштириш жараёни партия ташкилотларининг алоҳида эътибор беришини, актив иштирок этишини тақозо этади. Коллективларда юксак талабчанлик, қурилишни ташкил этишга ижодий ёндашиш вазиятини вужудга келтириш, ташаббускор мутахассисларни масъулиятли лавозимларга кўтаришда ёрдам бериш — партия ташкилотларининг бевосита бурчидир. Партия комитетлари партия ва ҳукумат қарорларининг ижро этилишини текширишга эътиборни кучайтиришлари, кадрларнинг масъулиятини оширишлари лозим.

Бошқаришни такомиллаштириш проблемаларини ҳал эта туриб, айни вақтда коллективларнинг куч-ғайратларини беш йилликнинг қурилиш соҳасидаги программасини муваффақиятли адо этишга сафарбар этиш, план ва мажбуриятларни бажариш мақсадида ҳар бир коллектив учун қулай шарт-шароитларни вужудга келтириш муҳимдир. Бу — хўжалик юритишнинг янги механизми тўла куч билан ҳаракатга келадиган ўн биринчи беш йилликдаги дадил ишнинг яхши негизи бўлади.

(«ПРАВДА» газетасининг 17 январдаги бош мақоласи).

ХАЛҚ ИШОНЧИ

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Халқ депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда.

Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозида бўлиб ўтган сайловолди йиғилишида халқ депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига 365-Йўлтушган сайлов округи бўйича колхоз раиси **Жўра Очилов** номзодини кўрсатишга аҳд қилинди.

Ангрен шаҳридаги 7-автобаза ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари халқ депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига номзод қилиб 30-Қурилиш сайлов округи бўйича Ангрен шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **Димитрий Кириллович Бабкинни** кўрсатишга бир овоздан қарор қилдилар.

34-Горький сайлов округи бўйича халқ депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига «Ўзбекшахтострой» тресети пардозлаш бошқармаси коллективидан бошқарма бўёқчиси **Наталья Ивановна Севастьянова** номзод қилиб кўрсатилди.

Калинин район «Қорасув» совхозидаги сайловолди йиғилиши қатнашчилари 235-Қўшқўрғон сайлов округи бўйича халқ депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига совхоз сут соғувчиси **Турғуной Серикбоевани** ўз номзодлари қилиб кўрсатишди.

Орджоникидзе районидаги «Қибрай» пиво-алкоголсиз ичимликлар комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари халқ депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига номзод қилиб 262-Студент сайлов округи бўйича комбинат хизматчиси **Татьяна Петровна Дроздовани** кўрсатдилар.

Бутуниттифоқ трансформаторсозлик институтининг Чирчиқ бўлинмаси ходимлари сайловолди йиғилишида халқ депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига 91-Високовольтний сайлов округи бўйича бўлинма директори **Екатерина Семёновна Тимошина** номзоди кўрсатилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети молия-хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Улуғ **Бузруковни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

БАШАРИЯТНИНГ БУЮК ДОҲИЙСИ

Шу кунларда совет халқи ва бутун тараққийпарвар инсоният Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қизғин ҳозирлик кўрмоқда.

КПСС Марказий Комитети яқинда В. И. Ленин юбилейи муносабати билан махсус қарор қабул қилди. Унда В. И. Лениннинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги буюк тарихий роли ҳамда катта хизматлари равшан ифода этилган.

«Илмий тафаккурнинг буюк даҳоси ва чинакам халқ йўлбошчиси, оташин революционер, Коммунистик партиянинг ва дунёда биринчи социалистик давлатнинг бунёдкори — Ленин, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорида, — ўзининг бутун ёрқин, қаҳрамонона ҳаётини улуғ ва олижаноб ишга — пролетариатни ва барча мазлумлар оммасини социал озодликка чиқариш учун, меҳнат аҳлининг бахт-саодати учун курашга бағишлади».

Чиндан ҳам шундай. В. И. Лениннинг инсоният эрки, бахти, ҳуқуқи ва келажаги йўлида қилган ҳамма хизматларини санаб тугата олмаймиз. Улар беқиёс, улуғвор ҳамда бебаҳодир.

В. И. Ленин дунёда энг илғор, энг матонатли ва энг обрўли партияни — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини яратди, уни шиддатли жангларда чиниқтирди ва камол топтирди. Ҳозир бизга шу партия раҳбарлик ва раҳнамолик қилмоқда. Бунинг учун биз Лениндан миннатдормиз.

В. И. Ленин жаҳонда биринчи ишчи-деҳқонлар давлати — Совет давлатига асос солди, бу давлатнинг назарий ҳамда ташкилий негизларини пухта ишлаб чиқди, янги типдаги давлат тўғрисидаги ғояларини Маркс билан Энгельс таълимоти асосида янада ривожлантирди. Ҳозир биз шу давлатда яшамоқдамиз. Бунинг учун биз Лениндан миннатдормиз.

В. И. Ленин инсоният тарихида бутунлай янги даврни — капитализмдан социализмга ўтиш даврини очиб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясига раҳбарлик қилди. Октябрь ғоялари ҳозир бизнинг мамлакатимизда, қардош социализм мамлакатларида, шунингдек, мустақил ривожланиш йўлига ўтиб олган элларда яшамоқда ва тантана қилмоқда. Бунинг учун биз Лениндан миннатдормиз.

В И. Ленин тарихда биринчи бўлиб турли миллат ва элатларнинг ягона, мустаҳкам, қардошлик оиласини вужудга келтирди. Советлар мамлакатида қайси миллатга мансублигидан қатъий назар, синфий манфаатлар ва мақсадларнинг муштараклиги билан бирлашган меҳнат аҳлларининг буюк биродарлиги туғилиб, мустаҳкамланди, биз ҳақли равишда халқларнинг ленинча дўстлиги деб атаётган, тарихда мисли кўрилмаган муносабатлар таркиб топди. Бу дўстлик — бизнинг бебаҳо мулкимиздир, социализмнинг ҳар бир совет кишиси дилига жуда азиз бўлган энг катта ғалабаларидан биридир. Бунинг учун биз Лениндан миннатдормиз.

В. И. Ленин империализм тўғрисида, социалистик революция ва пролетариат диктатураси ҳақида, партия тўғрисида, демократия ва социализм учун курашда пролетариатнинг синфий иттифоқдошлари ҳақида, социал ва миллий озодликнинг чамбарчас боғлиқлиги тўғрисида, шунингдек, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари ҳақида буюк ва изчил таълимот яратди. Унинг бу таълимоти ҳозир барча мамлакатлар революционерларининг бебаҳо ғоявий-назарий ҳамда методологик қуролига айланди. Бунинг учун биз Лениндан миннатдормиз.

Хуллас, улуғ Лениннинг тарих олдидаги, тараққийпарвар инсоният олдидаги ҳамма хизматлари учун биз ундан чексиз миннатдор бўлган ҳолда, унга ҳамиша таъзим бажо этамиз.

Биз яшаб турган ҳозирги замоннинг бутун тарихи Владимир Ильич Лениннинг номи билан, унинг ўлмас ишлари билан чамбарчас боғлангандир. Унинг ҳамиша барҳаёт ғоялари жаҳон тарихининг бутун боришига жуда катта таъсир кўрсатди ва кўрсатмоқда.

Башариятнинг буюк доҳийси — В. И. Ленин ғоялари абадий барҳаёт, у қилган ишлар, унинг номи ҳам абадий барҳаёт эканлигидан биз, совет кишилари беҳад бахтиёрмиз. Лениннинг номи эндиликда пролетар революциялари, социализм ва тараққиёт рамзи, жаҳоннинг коммунистик тарзда ўзгартириш рамзи бўлиб қолди.

В. И. Ленин асос солган социализм позициялари тобора мустаҳкамланиб ва кенгайиб бормоқда. Социализм мамлакатларининг жадал ривожланиб бориши, улар куч-қудратининг тобора ўсиши ҳамда халқаро сиёсатга улар ўтказаётган ижобий таъсирнинг кучайиши эндиликда инсониятнинг социал тараққиёт йўлини белгилаб бермоқда.

«Ҳозирги вақтнинг ўзидаёқ социализм ер юзидаги юз миллионлаб кишиларнинг фикрига ва ҳис-туйғуларига жуда катта таъсир ўтказмоқда, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида қилган ҳисобот докладига. — У меҳнат аҳлига эркинликни, чинакам демократик ҳуқуқларни, фаровонликни таъминлаб бермоқда, билимлар эшигини кенг очмоқда, келажакка мустаҳкам ишонч бахш этмоқда. Социализм тинчлик келтирмоқда, барча мамлакатларнинг суверенитетини ва давлатлараро тенг ҳуқуқли ҳамкорликни эъзозламоқда, ўз эркинлиги ва мустақиллиги учун кураш олиб бораётган халқларга таянч бўлмоқда».

Бизнинг мамлакатимизда ривожланган социалистик жамиятнинг барпо этилганлиги Ватанимиз барча халқларининг ленинчи Коммунистик партия раҳбарлигида олиб борган ғолибона курашининг асосий якуни бўлди. Бизда кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи таркиб топди, муштарак манфаатлар ва мақсадлар, ягона марксча-ленинча идеология билан бирлашган юздан ортиқ миллат ва элатларнинг мустаҳкам қардошлиги вужудга келди. Совет кишилари Ленин пойдеворини қурган шонли Коммунистик партия раҳнамолигида ҳозир мамлакатимизда комил ишонч билан коммунистик жамиятни барпо этмоқдалар.

Владимир Ильич Ленин ғояларининг буюк тантанасини Совет Ўзбекистони мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Республикамизда тарихан қисқа вақт ичида социалистик ва коммунистик қурилиш жараёнида ажойиб муваффақиятларга эришилди.

Маълумки, ўзбек халқи Ўрта Осиёдаги бошқа халқлар каби кўп асрлар давомида ўзининг социал ва миллий озодлиги учун, ички ва ташқи золимларга қарши мардона кураш олиб борди. Ўрта Осиё Россияга қўшилгач, бу ўлкада яшовчи халқлар, шу жумладан, ўзбек меҳнаткашлари тақдирида бурилиш ясалди. Ана шу тарихий воқеа туфайли маҳаллий аҳоли турмушида муҳим ўзгаришлар содир бўлди, ўлкада экономика, маданият ва ижтимоий ҳаёт янги куч билан ривож топди. Бунда улуғ рус халқининг ва ҳусусан, рус ишчилар синфининг, революционерларининг ижобий таъсири кўзга ташлана бошлади. Ўзбек халқи рус халқи билан, ўзбек зиёлилари ўзларининг рус биродарлари билан, ўзбек революционерлари эса ўз рус маслакдошлари билан бир ёқадан бош чиқариб, муштарак мақсад йўлида фидокорона курашдилар ва бу кураш буюк ғалаба билан якунланди. Ўрта Осиё халқлари шу тариқа улуғ рус халқи билан яқинлашиб, улардан кўп нарсаларни ўрганиб, биродарлашиб кетдилар. Бунинг натижасида ўлкага кириб келган марксизм-ленинизм ғоялари эса улар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамловчи муҳим восита бўлди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг жаҳоншумул-тарихий ғалабаси миллий чекка ўлкаларда, шу жумладан Ўрта Осиёда яшовчи халқларни ҳам тараққиётнинг янги босқичи сари етаклади. Ўрта Осиёда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун кураш Улуғ Октябрь революциясининг таркибий қисми бўлди. Ленин ва у тузган партия бепоён мамлакатимиз халқларига озодлик, ҳақ-ҳуқуқ, адолат, бахт-саодат ва фаровонлик келтирди. СССРнинг катта, ягона оилага бирлашган, биродарлашган аҳил халқлари ҳозирги кунда бир ёқадан бош чиқариб, Коммунистик партия раҳбарлигида ҳамма жабҳаларда буюк бунёдкорлик ишларини зўр фидокорлик билан амалга оширмоқдалар.

Босиб ўтилган тарихий йўлга назар ташлар эканмиз, партиямизни қудратли қурол — миллий масала хусусидаги марксистик назария ва программа билан қуроллантирган, илгари қолоқ бўлган халқларни ривожланишнинг капиталистик босқичини четлаб ўтиб, социализмга олиб келиш йўлини кўрсатиб берган, социалистик қурилишнинг асосий қонуниятларини ишлаб чиқиб, уларни ҳаммага тушунарли тилда таърифлаб берган улуғ Лениннинг мислсиз жасорати ва ақл-идрокига қойил қоласан киши!

Совет Ўзбекистонининг бугунги қиёфаси тамомила ўзгача. У ҳозирги кунда саноати, қишлоқ хўжалиги, экономикаси, фани ва маданияти юксак даражада ривожланган, илғор ва қудратли республикадир. Ўзбекистонда саноатнинг юздан ортиқ тармоғи бўлиб, уларда тайёрланадиган маҳсулотлар 70 дан ортиқ чет мамлакатга юборилмоқда. Совет Ўзбекистони индустриясининг бугунги қиёфасини энергетика, химия, кўп тармоқли машинасозлик, нефть, кўмир, газ саноати, металлургия, олтин қазиб олиш, кончилик саноати, самолётсозлик, электрон саноат ва бошқа кўпдан-кўп тармоқлар белгилайди.

Республикамизнинг қишлоқ хўжалиги ҳам жадал суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Айниқса азамат пахтакорларимизнинг ўтган йилги жасоратига ҳар қанча таҳсинлар айтса арзийди. Улар ноқулай келган об-ҳаво қийинчиликларини мардонаворлик билан енгиб, зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Ватан омборларига 5 миллион 760 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди. Тошкент области бу мисли кўрилмаган улкан хирмонга ўзининг 471 минг тонна пахтаси билан муносиб ҳисса қўшди. Ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон пахтакорларига йўллаган табригида заршуносларимизни улкан зафар билан самимий қутлади. Давлатга бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етказиб бериш планлари ва социалистик мажбуриятлари ҳам муваффақиятли адо этилди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини, ўнинчи беш йиллик топшириқларини, партиямиз Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг декабрь Пленумлари қарорларини зўр фидокорлик билан бажара бориб, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги, буюк зафарларни қўлга киритмоқдалар.

Мамлакатимиз ўнинчи беш йилликнинг охирги, якунловчи йилига қадам қўйди. Бу йил навбатдаги ўн биринчи беш йиллик учун асосий база бўлиб хизмат қилади. КПССнинг XXVI съездига актив тайёргарлик кўриладиган йил бўлади.

Бу йилнинг яна бир хусусияти иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советларига, шунингдек халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказилиши билан характерланади. Шу йилнинг 24 февралида ўтказиладиган сайловга тайёргарлик ишлари ҳозир ғоят қизитиб юборилган. Жойларда меҳнат коллективларининг сайловолди йиғилишлари ўтказилмоқда. Бу йиғилишларда халқ ўзининг муносиб фарзандларини — Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарларини, ишчилар, деҳқонлар ҳамда зиёлиларнинг энг яхши вакилларини депутатликка номзод қилиб кўрсатмоқда. Сайлов кампанияси партиямизнинг меҳнаткаш омма билан чамбарчас бирлигини ва совет демократиясини равшан намойиш этмоқда.

Ниҳоят,бу йил В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги нишонланади. Совет халқи ва бутун тараққийпарвар инсоният улуғ доҳий юбилейини зўр шоду-ҳуррамлик, меҳнатда янги зафарларга эришиш билан, тантанавор кутиб олишига шак-шубҳа йўқ.

Биз эришаётган ҳамма ғалабалар Лениннинг улуғ ва мўътабар номи билан чамбарчас боғлангандир. Ленин бизнинг фикримизда, ишимизда, бунёдкорлик фаолиятимизда яшамоқда, унинг ўлмас ғоялари ер курраси узра тантана қилмоқда.

БАШАРИЯТНИНГ СЎНМАС ҚУЁШИ БЎЛМИШ ЛЕНИН МАНГУ БАРҲАЁТДИР!

Темур РАСУЛЕВ.

ҚИШЛОҚЛАР ЧИРОЙИНИ ОЧАМИЗ

КОЛЛЕКТИВИМИЗ зиммасига шарафли ва масъулиятли вазифа юклатилган. Ўзимизнинг яратувчилик меҳнатимиз билан Оққўрғон районидаги қишлоқлар жамолини очишга муносиб ҳисса қўшишимиз керак. Бунинг моҳиятини яхши тушунган бинокорларимиз қурилиш суръати ва сифатини ошириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар, тинимсиз изланмоқдалар.

Ўтган хўжалик йилида ўнлаб хўжалик бинолари, маданий-маиший муассасалар, кўплаб уй-жойлар қурган бинокорларимизнинг бу йилги режалари ҳам катта. Йил давомида камида 1331 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширамиз. Бунинг учун янги-янги резерв ва имкониятларни қидириб топиб ишга солишга алоҳида эътибор беряпмиз.

Ташкилотимизда меҳнат беллашувини такомиллаштириш, ишлаб чиқариш илғорларини моддий рағбатлантиришнинг янги-янги формаларини жорий қилиш, ҳар бир бинокорнинг ўз иши натижасида манфаатдорлигини оширишга қаратилган қатор тадбирларни амалга оширяпмиз.

Барча объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишга эришиш учун қизғин курашаётган коллективимиз аъзоларининг кўпчилиги ўз вазифасини сидқидилдан бажармоқдалар. Юксак меҳнат кўрсаткичларига эришиб, мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Бу йилдан бошлаб мусобақа ҳар ўн кунда якунланмоқда. Ўнинчи беш йиллик сўнгги йили дастлабки ойнинг биринчи декадасида А. Толипов прораблик қилаётган участка, П. Блинов ва М. Жабборовлар бошлиқ қурувчилар бригадалари мусобақа ғолиби бўлишди. Пешқадамларга мукофотлар ва вимпеллар берилди.

Б. МАТАНОВ,
Оққўрғондаги 20 колхозлараро қурилиш ташкилоти бошлиғи.

Республикамиз пойтахти корхоналарида улуғ доҳий В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа тобора авж олмоқда. Кўпгина ишлаб чиқариш илғорлари топшириқларини ошириб адо этишяпти. Ушбу суратлардаги подшипник ремонти заводи слесари В. Абдулов ва «Компрессор» заводи оператори Л. Хуснулгатиналар шундай пешқадамлардан. Уларнинг ўртача иш кўрсаткичлари 120—130 процентни ташкил этмоқда.

М. Нуриддинов фотолари

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ДОВОНЛАР МАЗМУНИ

МАМЛАКАТИМИЗДА иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советларига, шунингдек, халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган навбатдаги сайловларга тайёргарлик ишлари қизғин бормоқда. Бу кампания жараёнида босиб ўтилган йўлга бир назар ташлаб, қилинган ишларни сарҳисоб этиш фойдадан ҳоли бўлмайди. Чунки йиллар таржимаи ҳоли эришаётган зафарли марраларимиздан ҳикоя қилиши билан бирга янги режаларимизни рўёбга чиқаришда ёрдам беради.

Бизнинг районимиз ҳали ёш. У сайловлар оралиғида — 1976 йилда ташкил топди. Лекин район партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг уюшқоқлик кўрсатишлари ҳамда дала меҳнаткашларининг фидокорликлари туфайли ўтган давр ичида анчагина ютуқлар қўлга киритилди. Хусусан дала ишларига техникани кенг жорий этиш натижасида сабзавот, картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олишга эришдик. Ўтган тўрт йил ичида давлатга 374 минг тонна сабзавот, 65 минг тонна картошка, 26 минг тонна мева, 23 минг тонна узум, 2762 тонна гўшт, 35457 тонна сут, 600 тоннадан зиёд пилла, 4 миллион 730 минг дона тухум, 230 тонна жун ва бошқа маҳсулотлар топширилди. Фақат белгиланган планларгина эмас, мажбуриятлар ҳам ортиғи билан адо этилди.

Шонли партиямиз XXV съезди қарорларини изчил амалга ошираётган деҳқонларимиз ерни эъзозлаш, тупроқ унумдорлигини ошириш, экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва капитал планировка ўтказиш ишларига алоҳида эътибор бермоқдалар. 1978—1979 йиллар давомида 1500 гектардан кўпроқ ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди, анчагина майдонларда ерни сув билан таъминлаш даражаси ортди. Хуторларни тугатиш ҳисобига экин майдонлари кенгайтирилди.

Ер билан умумий тил топа олган кўплаб миришкорлар ҳосилдорликни йилма-йил ошириб бормоқдалар. Навоий номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Карл Маркс номли, Охунбобоев номли, Ленин номли, «Ленин йўли» колхозларида кейинги йиллар ичида сабзавот ҳосилдорлиги гектар бошига 50—60 центнерга ортди. Ўтган йили райондаги 26 сабзавотчилик бригадаси ҳар гектаридан 350—400 центнердан маҳсулот олишга эришди. Собир Раҳимов номли колхоздан Абдусаттор Самадов, Охунбобоев номли колхоздан Ҳаким Азимов, Наби Эшонов, Навоий номли колхоздан Юсуф Исломов, Аҳмаджон Қорабоев, Тожибой Алимов, «Ленин йўли» колхозидан Ислом Баҳромов, Акром Зоҳидовлар шулар жумласидандир. Узумчиликда донг таратган Қаҳрамон Бойметов, Иброҳим Нурхожиев, Сулаймон Омонбоев сингари соҳибкорлар меҳнати ҳам тобора самарали бўлмоқда.

Районимизда теплица хўжалигини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Биз шаҳарликларни йил давомида мева ва бошқа маҳсулотлар билан таъминлаш борасида астойдил ишламоқдамиз.

Партия ва ҳукуматимизнинг чорвачиликни ривожлантириш соҳасидаги қарор ва кўрсатмалари асосида кўп ишлар қилинди. Хўжаликларда чорва моллар зотини яхшилаш, фермалар ва чорвачилик комплексларини механизациялаш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш туфайли ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори кўпайиб бораётир. Агар 1976 йилда ҳар бир сигирдан ўртача 3420 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 21 килограммга кўпайди. Бу, албатта, чорвадорларимизнинг катта ютуғидир.

Ана шундай муваффақиятларга эришишимизда «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг донгдор сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати Мунаввар Исоқова асос солган чорвачилик мактабининг ҳиссаси катта. Ҳозир унда Мунавварнинг 50 нафар издоши сигирлардан кўп сут соғиб олиш сирларини эгалламоқда.

Биз ёш авлодни шонли меҳнат анъаналари руҳида тарбиялаб, кўп йиллардан буён ҳурмат ва эътибор топиб келаётган ветеранлар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Карл Маркс номли колхоз раиси Ғуломмаҳмуд Абдуллаев, Р. Р. Шредер номли боғдорчилик илмий-текшириш институтининг директори Маҳмуд Мирзаев, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози раиси Турғун Мирзаев, шу колхознинг донгдор сут соғувчиси Ҳикоят Абдуллаева, сабзавоткор бригада бошлиғи Мирзаахмад Маҳкамовлар билан ҳаққоний равишда фахрланамиз. Уларнинг эл-юрт фаровонлиги борасидаги хизматлари ҳар қанча таҳсинга сазовордир.

Кейинги йиллар ичида район қиёфаси беқиёс кўркамлашди. Қурувчилар томонидан бунёд этилаётган маъмурий бинолар, клублар, мактаблар, болалар боғча ва яслилари, касалхоналар, йўллар уни тобора ёшартирмоқда. Шу беш йилликда районда Келес шаҳри бунёд топди.

Районимизда капитал қурилиш жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Агар беш йилликда 32 миллион сўмлик иш амалга оширилиши керак бўлса, ҳозирнинг ўзида 26 миллион сўмлик иш бажарилди. Қатор колхозларда 320 ўринли боғча ва яслилар, 1680 ўринли мактаблар, чорвачилик комплекслари, теплица комбинатлари, 120 минг бош товуққа мўлжалланган ферма қурилди. 102 километр йўл асфальтланди, 22 километр масофага газ қувурлари ётқизилди.

Халқ фаровонлигини белгиловчи омиллардан бири кишиларнинг маданий турмуш даражасидир. Бу жиҳатдан районимизда сайловдан сайловгача анча тадбирлар амалга оширилди. Район маданият бўлими, қишлоқ Советларининг бу соҳадаги активлиги ортди. Кейинги икки йил ичида бир неча марта ёзувчи ва шоирлар, олимлар, мутахассислар билан учрашувлар ўтказилди.

Биз районда «Китоб — ҳар бир хонадонга» деган шиорни олдинга сурганмиз. Ҳозир мавжуд 55 аҳоли пунктига 35 та кутубхона хизмат кўрсатмоқда. Улардаги китоб фонди йилдан йилга ошиб бораётир. Биргина 1978 йилнинг ўзида бу мақсадлар учун 47 минг сўм сарфланди.

Яратилган бойликларнинг ҳаммаси агар инсон соғ-саломат бўлсагина унга ҳақиқий гўзаллик бахш этади. Районимизда халқ соғлиғини сақлаш учун кураш биринчи галдаги вазифа ҳисобланади. Ҳозирги пайтда 155 врач, 430 нафар ўрта медицина ходими саломатлик муҳофазасида ҳамиша шай. Район марказий касалхонаси ҳузурида «тез ёрдам» бўлими фаолият кўрсата бошлади.

«Ленин йўли» колхозида 120 койкали, Кўктерак участкасида 105 койкали шифохоналар фойдаланишга топширилди.

Меҳнаткашларимиз соғлиғини мустаҳкамлашда спортнинг оммавий равишда қулоч ёйганлиги муҳим роль ўйнаётир. Биргина 1978 йилда районимизда 3 СССР спорт мастери, 36 нафар I разрядли, 2783 нафар оммавий разрядли спортчилар тайёрланди. Спортчиларимизнинг кўплари Бутуниттифоқ ва республика кўрикларида иштирок этишга муяссар бўлмоқдалар.

Кишилар ҳаётида янгича турмуш тарзи ўзини яққол намоён эта бошлади. Бу ўтказилаётган тўйларда, маросимларда яққол сезилмоқда. Қатор қишлоқ Советлари ва Келес шаҳар Совети янгича урф-одатларни кенг тарғиб қилиш, ичкиликбозликка қарши кураш, оила маданиятини юксалтириш борасида анча яхши ишларни амалга оширдилар. «Гулистон», Калинин, Ҳасанбой, қишлоқ Советларида турмуш маданиятини юксалтириш бўйича комплекс тадбирлар ишлаб чиқилиб, улар изчил амалга оширилмоқда.

Районимизда, айниқса 1979 йил ўзига хос из қолдирди. Об-ҳаво ноқулай келишига қарамай барча хўжаликларда меҳнат кўтаринкилиги авж олди. Жумладан, беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббуси билан чиққан Навоий номли колхоз меҳнаткашлари улкан ютуқларни қўлга киритдилар. Улар ана шу йил она-Ватанга 12 минг тонна маҳсулот сотдилар. Район бўйича эса 838 тонна ғалла, 106939 тонна сабзавот, 152,5 тонна пилла, 16030 тонна картошка, 3500 тонна мева, 6212 тонна узум ва бошқа маҳсулотлар етиштирилди.

Районимиздаги иқтисодий ва социал ўзгаришларда, аввало маҳаллий Советлар депутатларининг ҳиссаси катта. 853 нафар халқ вакили ўтган йили сайловчилардан тушган наказларнинг 85 процентини бажарди. Бунинг натижасида 2 минг квадрат метрдан кўпроқ турар-жой қурилди, кўплаб савдо шохобчалари, маиший хизмат кўрсатиш павильонлари қад кўтарди. Келес шаҳри ва қатор қишлоқ Советларининг территорияларида кўкаламзорлар ташкил этилди.

Депутатлар район Советининг сессиялари ва ижроия комитетининг кенгашларида экономика, маданий қурилиш, Совет турмуш тарзига оид кўрилган масалалар юзасидан қарорларни бажаришда фаол иштирок этмоқдалар.

Шу йилнинг 24 февралида ўтказиладиган Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар ҳаётимизда муҳим ижтимоий-сиёсий воқеадир. Биз бу шодиёнани меҳнатда муносиб ютуқлар ҳамда юксак сиёсий кўтаринкилик билан кутиб олиш учун катта ҳозирлик кўрмоқдамиз.

А. АБДУВАЛИЕВ,
халқ депутатлари Тошкент район Совети ижроия комитетининг раиси.

РАНГ-БАРАНГ АДАБИЁТЛАР

ТАБИАТНИ муҳофаза қилиш давлат аҳамиятига молик муҳим вазифадир. Бу бебаҳо бойликни сақлаш ва кўпайтириш айни бир вақтда тадқиқотлар объектига айланиб қолди.

Бу йил ана шундай илмий ишлардан бир нечтаси босилиб чиқади. «Ўзбекистон» нашриёти эса «Табиатни муҳофаза қилиш» деган туркум адабиётларни ўз ўқувчиларига тақдим этади.

«Ўзбекистоннинг табиат ёдгорликлари», «Ўзбекистон қўриқхоналари» деган номда чоп этиладиган китобчаларда республикамиз мутахассисларининг бу соҳалардаги кузатишлари ўз аксини топади.

А. АКМАЛОВ.

МИНОРА ҚУРИЛИШИДА

350 метрли Тошкент телевизион минорасини қурилиш-монтаж ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. 69-«Висотстрой» тресті қурилиш бошқармасининг П. Е. Костенко раҳбарлик қилаётган бригадаси аъзолари ишни уч сменада олиб бориб, яхши натижаларга эришяптилар.

Шу кунларда қурувчилар катта кўтаринки руҳ билан меҳнат қилишмоқда. Улар доҳий Владимир Ильич Лениннинг 110 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун звенолар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

Миноранинг учта — ҳар бири 95 метрли бўлган устунларидан иккитаси тезкорлик билан монтаж қилиб бўлинди. Ҳозир учинчи устун ленинградлик мутахассислар билан ҳамкорликда монтаж қилинмоқда. Ишчилардан И. Петушков, А. Чекманов ва звено бошлиқлари Б. Шаропов ҳамда С. Муслимовлар кунлик иш нормаларини 100—110 процент қилиб бажариб, учинчи устунни ҳам муддатидан илгари топшириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳ. МИРЗАКАРИМОВ.

ОҲАНГАРОНДА ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА НИМАЛАР ХАЛАҚИТ БЕРМОҚДА?

ТАНҚИДДАН СЎНГ

Оҳангарон областимизнинг йирик чорвадор ва сабзавоткор районларидан бири. Кейинги йилларда бу ерда янги-янги совхозлар, йирик чорвачилик, сутчилик комплекслари қурилди. Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, чорвачиликни жадал ривожлантириш борасидаги ютуқларни кўпайтириш учун курашмоқдалар. Олимлар ва чорвадорлар ҳамкорлиги ажойиб натижалар билан якунланмоқда. Масалан, бу ерда Оҳангарон зотли қўйлари яратилди ва уларнинг подаси йил сайин кенгайиб бормоқда. Бу қўйлар ҳам кўп гўшт олишда, ҳам сифатли жун тайёрлашда муҳим роль ўйнамоқда.

Ишнинг кўзини билган хўжаликлар йил сайин маҳсулдорликни оширишга эришмоқдалар. Собир Раҳимов номли совхоз, «Тошкент» от заводларида ҳар юз бош совлиқдан 110—112 тага етказиб қўзи олинаётир. Бу хўжаликларда гўштга топшириладиган қўйларнинг ўртача тирик вазни 45—50 килограммга тўғри келмоқда.

Лекин, умуман олганда, районда чорвачиликни ривожлантиришни кескин яхшилаш учун ҳали кўп иш қилиш керак. Шунинг учун ҳам Тошкент область партия комитетининг ўтган йил июль ойида чорвачиликни кескин ривожлантиришга бағишланган махсус пленумида бу райондаги ишлар таҳлил этилиб, гўшт етиштириш юзасидан белгиланган тадбирларга кўра ярим йиллик план 85 процент, сут етиштириш бўйича эса 86 процент бажарилганлиги, тухум етиштириш 74 процент адо этилганлиги танқид қилинган эди.

Ана шу пленумдан сўнг район партия комитетининг кенгайтирилган бюро йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда чорвачиликдаги камчиликларни тузатишга қаратилган муҳим тадбирлар белгиланди. Вақти-вақти билан ферма ва отарларни текшириб туриш йўлга қўйилди. Махсус штаб фаолияти кучайтирилди. Штаб ишига тажрибали мутахассислар, чорвадорлар жалб этилди. Улар ҳар бир хўжаликда чорвачилик бўйича белгиланган тадбирларнинг бажарилишини таҳлил қилиб борадилар, илғор тажрибаларни оммалаштириш, камчиликларни бартараф этишга қаратилган чоралар кўрилади.

Танқиддан тўғри хулоса чиқариб олган хўжаликлар ишда кескин бурилиш ясамоқдалар. 1979 йилнинг ўтган ўн бир ойи давомида давлатга пландаги 7575 ўрнига 8345 минг тонна сут, 3273 минг ўрнига 3846 минг дона тухум сотилди. Бироқ, гўшт етиштириш ва давлатга топшириш 1978 йилга нисбатан бир мунча кўпайган бўлсада, бу соҳадаги план бажарилмади.

Район партия комитети, совет ва қишлоқ хўжалик органлари янги йилнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ хўжаликлар диққат-эътиборини КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми қарорларини бажаришга, ҳар бир совхозда зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига қаратмоқда. Жумладан, Ворошилов номли совхозда ҳам бир мунча ишлар бажарилди.

ДОНГДОР ЧЎПОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

Бу совхоз район экономикасида салмоқли ўрин эгаллайди. Совхозда чорвачилик билан бирга сабзавот, мева етиштиришни ҳам ривожлантириш учун курашмоқдалар.

— Хўжалигимизда, — деди совхоз директори Умар Умурзоқов,— 8700 бош қўй боқилади. Подадаги қўйларнинг 45 процентини совлиқлар ташкил этади.

Ҳар юз бош совлиқдан юздан ошириб қўзи олмоқдамиз. Лекин давлатга гўштга топширилаётган қўйларнинг семизлиги ўртадан паст, 39—40 килограммга тўғри келмоқда. Биз бу кўрсаткични кам деганда 45 килограммга етказишимиз керак. Ҳозирча бу маррани эгаллолмай турибмиз. Лекин албатта мақсадга эришамиз. Бунинг учун бизда имконият бор.

Ака-ука Маъмур, Сафармат, Матис сингари донгдор чўпонлар довруғи районга маълум. Биз уларнинг отарида бўлдик. Қишлов соз ўтаяпти. Қўй-қўзилар тоғ этакларида яйраб юрипти. Қўралар созлаб қўйилган. Ем-хашак етарли. Маъмур ака отаридаги совлиқлар март ойида қўзилайди.

— Мен эса, — дейди унинг акаси Матис Абдуқулов, — уч йилдан буён эрта қўзилатишга ўтганман. Ҳозир отаримда 450 бош қўй бор. Февралдан бошлаб қўзилайди. Иссиқ хоналар тахт.

Матис ака эрта қўзилатишнинг афзаллиги ҳақида завқ билан сўзлайди.

— Февралда туғилган қўзи июлда онасидан ажратилганида тирик вазни 35—36 килограммга етиб қолган бўлади. Кўчқорларни яхшилаб емлаб боқсангиз, 48—50 килограммга етиши мумкин. Совлиқлари эса шу йилнинг ўзидаёқ куйикишга келади.

Совхозга яқиндагина ишга таклиф қилинган тажрибали мутахассис бош зоотехник Рафқат Шамсутдинов:

— Режаларимиз кўп. Биз қўйчиликдаги ишларни таҳлил қилиб шундай хулосага келдик. Кузда сунъий урчитишни ғоятда ташкилий йўлга қўйиш керак. Бу мавсумни иложи борича қисқа фурсатда ўтказиш талаб этилади. Ана шунда қўзилаш мавсуми узоғи билан 15—20 кунга чўзилади. Ҳозир эса қизиқ ҳолат рўй бермоқда. Баъзи ҳолларда қўзилатиш 2—3 ойга чўзилиб кетади. Маълумки, кеч баҳорда туғилган қўзи кўп ҳолларда иссиққа чидолмайди. Касалликка чалиниб қолади, яхши ўсмайди. Иккинчидан, қўзилар бир вақтда онадан ажратилиши керак. Шундай қилинмаса уларнинг ичига нимжонлари ҳам қўшилиб қолади. Бир текис боқиш мумкин бўлмай қолади. Тенг-тенги билан деган гап бор. Деярли бир фурсатда туғилган қўзилар бир пода қилиб боқилса, улар бир текис ва дуркун ўсади. Шунинг учун совлиқларни қочириш ва қўзилатиш муддатини кескин қисқартириш керак. Бундан буён биз бу масалага биринчи даражада эътибор берамиз.

МАҲСУЛОТ НЕГА КАМАЙИБ КЕТМОҚДА?

Яқинда бу совхозга «Олмалиқ» сутчилик комплекси ҳам қўшиб берилди. Айни кунларда бу ерда 2600 бош қорамол боқилмоқда. Шундан 650 боши соғин сигирлардир. Булардан 300 бош соғин сигир серсут ҳисобланади. Қолганлари ҳар хил зотли жайдари сигирлар. Ўтган йили ҳар бир бош сигирдан 2616 литрдан сут соғиб олинди. Бу албатта паст кўрсаткич.

Биз совхознинг сут-товар фермасида бўлдик. Бригадир Абдулла ака Худойбердиев бизни бу ердаги ишлар билан таништира бошлади. Бироқ, фермада санитария ҳолати кўнгилдагидек эмасди. Силос сигирлар боқилаётган бино ўртасидаги йўлаканинг ҳар ер-ҳар ерига уюлиб қўйилпти. Тўкилиб, сочилиб, босилиб ётибди.

— Сигирлар қўлда соғиладими?

— Йўқ, — деб жавоб берди Абдулла ака. — Машинада соғамиз.

Бироқ нарироқда ишлаётган сут соғувчи Мукаррам Иброҳимова бригадирнинг гапларини ёлғонга чиқариб қўйди.

— Аппаратлар яхши ишламайди, — деди у. — Бир кун ишласа, икки-уч кун бузилади.

— Нимага?

— Мотор битта эмиш,— дейди Мукаррам опа. — Тез-тез бузилиб туради.

Маълум бўлдики, фермада меҳнат жараёнларини механизациялаштириш талаб даражасида эмас.

— Тўғри айтасиз, — деди Абдулла ака. Сўнг бизни чиқаверишдаги бинога бошлади. Бу ерда 1966 йилда қурилган тандем механизми ҳаракатсиз ётар эди. Аттанг, қанча-қанча маблағ, меҳнат сарф қилинган бу механизмни барпо этишга. Энди эса яроқсиз ҳолга келиб қолибди. Кесиб ташлаб, хонани бўшатишдан бошқа илож йўқ.

Умуман совхозда ҳаракатсиз ётган техника бошқа ерда ҳам бор экан. Гап ем-хашак цехи устида кетяпти. Бу цех янги усулда қурилган, ускуналанган, лекин уч йилдан буён ишламайди. Сабаби, электр қуввати йўқ. Хўжалик раҳбарлари бу ҳақда тегишли ташкилотларга бир неча бор мурожаат қилдилар. Цехнинг шундайгина тепасидан юқори вольтли электр сими ўтган. Лекин масала ҳал бўлмаяпти. Электр сими туширишнинг иложини қилолмаяптилар. Қизиқ ва афсусланарли. Олдингдан сув оқиб турса-ю, уни ичолмасанг, кишига алам қилар экан.

Хўжалик раҳбарларининг эътирози ўринли, албатта. Буларнинг арзи-додига ким қулоқ соларкин? Ўйлаймизки, бу жумбоқни ҳал этиш совхозда чорвачиликни ривожлантиришга катта ёрдам беради. Чунки маҳсулот етиштиришни, айниқса сут соғиб олишни кўпайтиришда ем-хашак цехининг роли каттадир. Райондаги «Ангрен», Ғаллақудуқ совхозларининг тажрибаси бунга мисол бўла олади. Бу хўжаликларда ем-хашак цехлари узлуксиз ишлаб турибди. Турли витаминлар билан бойитилган, белгиланган рациондаги озуқалар билан боқилаётган молларнинг маҳсулдорлиги ортиб бормоқда.

ЖЎЖАНИ КАТТА БЎЛГАНДА САНАШ КЕРАК

Парранда — етти хазинанинг бири. Кейинги йилларда партия ва ҳукуматимиз бу соҳани ривожлантиришга катта аҳамият бермоқда. Ҳозир район хўжаликларида 84 мингга яқин парранда бор. Бу 1978 йилдагига нисбатан 20 мингта кўпдир. Хўжаликларда паррандалар сонини бундан ҳам кўпайтириш, парҳез гўшт ва тухум етиштириш бўйича белгиланган план ва социалистик мажбуриятларни ўз вақтида ошириб бажариб, арзон маҳсулот етиштириш мумкин. Лекин бунинг учун эса айрим муаммоларни ҳал этиш талаб этилади. Энг аввало тухум қиладиган товуқлар сонини кўпайтириш зарур. Ана шу мақсадда ҳар йили «Узптицепром»га қарашли паррандачилик фабрикалари хўжаликларга минг-минглаб жўжа етказиб бермоқдалар. Бироқ ачинарлиси шундаки, бу жўжаларнинг аксарияти катта бўлмасдан касалликка чалиниб, қирилиб кетмоқда. Оҳангарон районидаги хўжаликларда ҳам бундай аҳвол юз бериб туради.

— Жўжа нозик жонивор, — дейди Рафқат ака. — У келтирилгач, махсус хоналарда, махсус шароитда боқилиши, улар учун махсус озуқа етарли равишда етказиб берилиши керак. Малакали мутахассислар назоратида бўлиши лозим. Бизда эса ҳозирча бундай шароит тўла-тўкис эмас. Паррандалар учун емни етказиб бериш «Узплодоовощвинпром» зиммасига юклатилган. Бироқ бу соҳада уларнинг қўли калталик қилиб қолмоқда.

— Ички резервларни ишга солинг, дейишади.

Ҳаракат қилаяпмиз, излаяпмиз. Бизга ҳар квартал учун 240 тонна ем ажратилган. Бу емнинг 65 тоннаси сигирлар учун, 45 тоннаси бузоқ учун, 20 тоннаси қўй-эчки учун, 70 тоннаси товуқ учун, 40 тоннаси жўжа учун сарфланиши керак. Агар ҳозирги мавжуд паррандани рацион бўйича озиқлантирадиган бўлсак, кунига 3 тонна, бир ойда эса 90 тонна, бир кварталда 270 тонна ем кетади. Бунинг устига биринчи кварталнинг охирига бориб яна 120 минг жўжа сотиб олишимиз зарур. Демак, яна қўшимча озуқа талаб этилади. Хуллас, баъзан, бу муаммони қандай ҳал этишни билмай қоламиз. Жўжаларни, паррандаларни сақлаб қолиш учун қўй ва сигирларнинг ризқини қийишга тўғри келади. Шунинг учун бўлса керак, гўштга топшириладиган қорамол, қўй мўлжалдагидек семирмай қолади.

Лекин қийинчиликларни енгишимиз, имкониятларни, резервларни тўла ишга солишимиз керак. Бу бизнинг бурчимиз.

Имконият. Уни юзага чиқаришда ҳеч шубҳасиз алоқадор ташкилотлар, партия, совет органларининг амалий ёрдами даркор. Бу соҳада бизнингча «Узптицепром» бошқармасига ҳам маълум бир масъулият юклатилса, зўр иш бўларди. Улар хўжаликларга шунча жўжа етказиб бердик, бу соҳада планни ошириб бажардик, деб рапорт бериш билан бирга бу жўжаларни боқиб, катта қилинишида амалий маслаҳат, кўмак беришлари даркор. Чиндан ҳам кўчат экилса-ю, у қуриб қолса, ҳар йили минг-минглаб жўжа боқилсаю, улар тўла сақлаб қолинмаса, бундан кимга фойдаю, кимга зиён. Илғор паррандачилик фабрикалари колхозларни ўз оталикларига олишлари, вақти-вақти билан мутахассислар юбориб, жўжахоналарни керакли ускуналар билан жиҳозлаш ва парваришлашда амалий ёрдам кўрсатишлари фойдадан ҳоли бўлмас эди. Ана шунда чиқит кам бўлар эди.

— Бундай кўмакка тайёрмиз, — дейди «Узптицепром» масъул ходими Р. Носиров.—Лекин баъзи хўжаликлар ўзлари бу иш билан астойдил шуғулланмайдилар. Жўжа шағал эмас-ку, уни олиб бориб бир хонага ташлаб қўйилса, ўз-ўзидан катта бўлиб қолмайди.

Халқимизда жўжани кузда санаш керак, деган нақл бор. Паррандачилик беқиёс ривожланаётган ҳозирги шароитда бу нақлни бироз таҳрир қилиш керакка ўхшайди. Жўжани кузда эмас, катта бўлганида, тухумга кирганида, гўштга топшириш олдидан санаш керак. Ана шунга қараб хўжалик раҳбарларининг, мутахассисларнинг, паррандабоқарларнинг меҳнатига баҳо бериш лозим.

МАЖБУРИЯТ ВА МАСЪУЛИЯТ

Бу йил район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга 10770 тонна гўшт, 8810 тонна сут, 3170 минг дона тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришлари керак. Бу реал бажарилиши мумкин бўлган вазифадир. КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси XIV пленуми қарорлари асосида иш олиб бораётган район чорвадорлари айни кунларда қишловни соз ўтказиш учун курашмоқдалар. Яқинда матбуотда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, халқ хўжалигида кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисидаги қарори эълон қилинди.

Қарорда таъкидланганидек, совет кишилари КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, мамлакат экономикасини муттасил ривожлантирмоқдалар, халқ моддий ва маънавий турмуш даражаси ривожланмоқда. Оҳангарон райони меҳнаткашлари мисолида ҳам бунга тўла ишонч ҳосил қилиш мумкин.

Лекин ютуқларни кўпайтириш, олинган мажбуриятни сўзсиз бажариш учун ҳар бир хўжаликда ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш талаб этилади. Хўжалик раҳбарларининг шахсий масъулиятини ошириш керак. Бу гап биринчи навбатда «Ғаллақудуқ» совхози раҳбарларига тааллуқлидир. Район бўйича ўтган йили чўчқа боласи олиш плани бажарилмади. 1978 йилга нисбатан 8 мингдан ортиқ чўчқа боласи кам олинди. Бунда асосий айб мазкур совхоз зиммасига тушади. Чунки хўжаликда ҳамма имконият бор бўлишига қарамасдан чўчқа боқиш намунали йўлга қўйилмаган. 1978 йилга нисбатан 8519 бош чўчқа боласи кам олинди. Бу соҳадаги план ўлда-жўлда қолиб кетди. Чунки бу ерда урғочи чўчқалар бош сони кўпаймаяпти. Ички эҳтиёж учун кўплаб сўйиб юборилмоқда.

Бундай мисолларни бошқа хўжаликлардан ҳам келтириш мумкин. Ўтган йили район бўйича 42 минг бошдан ортиқ қўзи олинган бўлса, 17 мингтадан ортиқ қўй-эчки ички эҳтиёж учун сўйиб юборилган. Бу соҳада «Октябрь» совхози «рекорд» қўйди. Серго номли совхозда ҳам аҳволни яхши деб бўлмайди. Кўпгина хўжаликларда давлатга топширилаётган қорамол ва қўй-эчкилар яхши семиртирилмаяпти. «Октябрь» совхозида давлатга топширилаётган қорамолларнинг оғирлиги аранг 257 килограмм тош босяпти. Серго номли совхозда эса жуда орик қўйлар гўшт учун топширилаётир. Шунинг учун ҳам районда гўшт етиштириш ва давлатга сотиш топшириқлари ўз вақтида бажарилмаяпти.

Чорвачиликни кескин ривожлантириш, гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш учун ҳар бир чорвадор, хўжалик раҳбари зиммасига алоҳида мажбурият юклатилгандир. Мажбурият масъулиятни тўла ҳис қилинган жойда мўлжалдаги марра барвақт эгалланади. Оҳангаронликлар бу вазифани уддасидан чиқадилар. Бунинг учун районда ҳамма имконият бор.

Н. РИХСИЕВ.
А. МИРЗААҲМЕДОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Чет эл матбуоти Л. И. Брежневнинг «Правда» газетаси мухбири саволларига қайтарган жавобларини ҳамон кенг шарҳламоқда. Мақолалар ва шарҳларда совет раҳбари Афғонистондаги воқеалар муносабати билан империалистик кучларнинг душманлик кирдикорларига зарба бериб, шу билан бирга, тинчликни мустаҳкамлаш ва кескинликни юмшатиш йўлини активлик билан давом эттиришга қатъий аҳд қилганлигини билдирди, деб таъкидланмоқда.

Софияда чиқадиган **«Работническо дело»** газетаси Л. И. Брежневнинг жавоблари тинчлик ва халқаро хавфсизликнинг, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланишни бирдан-бир мумкин йўли эканлигини кўрсатади, деб ёзади. Бу йўл тинчлик ва халқлар дўстлиги сиёсати, бир хилдаги хавфсизлик принципларига риоя қилган ҳолда ҳалол тенг ҳуқуқли музокаралар олиб бориш йўли, тинч-тотув яшаш, халқларнинг миллий мустақилликка, ижтимоий ва иқтисодий тараққиётга бўлган ажралмас ҳуқуқини ҳурмат қилиш сиёсатидир.

Л. И. Брежнев Европада тинчлик фойдасига кўпгина конструктив ишлар қилиш мумкин эканлигини таъкидлади, деб ёзади Ғарбий Германияда чиқадиган **«Штатгартер Цайтунг»** газетаси. СССР, деб уқтириб ўтади газета, давлатларнинг коллектив куч-ғайрати туфайли Европа қитъасида йиллар мобайнида яратилган барча ижобий ишларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш учун қатъият билан курашмоқда.

Мозамбикдаги **«Нотисиаш»** газетаси Л. И. Брежнев жавобларида тинчлик ва кескинликни юмшатиш муҳолифларининг Афғонистондаги воқеалардан ўз мақсадлари йўлида фойдаланишга уринишлари, советларга қарши мунофиқона кампанияни кучайтирганликлари қоралангалигига эътиборни жалб этади. СССРнинг ҳаракати реакциянинг Афғонистон мустақиллигини тугатишга ва бу мамлакатни империализм плацдармига айлантиришга қаратилган планларини барбод этишга интилишни билдиради.

Финляндиянинг **«Тиедонантая»** газетаси Вашингтон маъмурияти ҳозирги тутган йўлига тўхталиб қуйидагиларни ёзади: АҚШ президенти Картер эгаллаб турган лавозимини сақлаб қолишга уриниб сайловолди кампаниясини «совуқ уруш» шиорлари остида олиб бормоқда. Советларга қарши васвасани кучайтирмоқда.

Франциянинг **«Юманите»** газетаси Кобулдан олган репортажида Бабрак Кармал ҳукумати прогрессив ислоҳотлар йўлидан боришга қатъий қарор берганлигини таъкидлайди. Бундай истиқбол АҚШнинг ҳукмрон доираларига ёқмаяпти. Улар Эрондаги мавқеларидан маҳрум бўлиб қолгандан кейин Афғонистонда шундай ҳуқуқларга эга бўлишни орзу қилмоқда, деб уқтириб ўтади.

Будапештдаги **«Непсабадшаг»** газетаси Венгрия қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг бу йилги плани тўғрисида мақола босиб чиқарди. Мақолада қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши 5—5,5 процентга ортади, деб уқтириб ўтилган.

Кубанинг **«Гранма»** газетаси АҚШ мудофаа министри Брауннинг яқинда Пекинга қилган визитини шарҳлаб қуйидагиларни ёзади: Америка империализми ва Хитой экспансиячилари социализм мамлакатларига, миллий озодлик ҳаракатларига ва планетамиздаги барча прогрессив кучларга душман бўлган реакцион блокни тузишни тезлаштирмоқда. Аксилинқилобий муддаолар туфайли бир-бирига яқинлашган Америка империализми билан Хитой босқинчилари шу кунларда асосий зарбани СССРга, Афғонистонга ва Ҳинди-Хитой давлатларига қарши қаратмоқдалар.

(ТАСС, 17 январь).

ЭРОН ҲУКУМАТИГА ҚАРШИ КИРДИКОРЛАР

АҚШнинг Эронга қарши душманлик ҳаракатлари кун сайин кенгайиб бормоқда. Эрон соҳилларига келтириб қўйилган Америка ҳарбий кемалари, шу жумладан атом кемалари галаси кучайтирилмоқда, аслида иқтисодий қамал қилиш жорий этилмоқда. Ташқаридан тазйиқ ўтказиш билан айни бир вақтда Эроннинг ичкарисидаги қўпорувчилик фаолияти ҳам кучайтирилмоқда.

Оқ уйнинг матбуот секретари Ж. Пауэлл берган баёнотлар мана шундай ишларни қилаётган Вашингтоннинг зўравонликка умид боғлаётганлиги билан боғлиқ эканлиги шубҳасиз. Ж. Пауэлл Вашингтон маъмурияти «Эроннинг парчаланиш эҳтимолини истисно қилмайди», деган гапни ҳар хил йўсинда такрорлади. Шу билан бирга у мана шу жараён ҳозирнинг ўзидаёқ содир бўлмоқда ва бу жараённи «Эроннинг ўзи бошлади», деб даъво қилди.

Хўш, АҚШ расмий вакилининг мана шундай гижгижловчи гаплари замирида қандай маъно яширинган! Аввало, Вашингтон Эроннинг ўзидаги турли-туман сепаратчилик ҳаракатларини рағбатлантириб, марказий ҳокимиятни заифлаштиришни, турли этник группалар ўртасидаги миллий адоватни кучайтиришни, мамлакатнинг бирлигига путур етказишни, уни парчалаб ташлашни, шу тариқа Америка империализмининг дунёнинг мана шу районига суқулиб киришини осонлаштиришни кўзламоқда.

Оқ уй вакиллари бу ҳақда неча марталаб гапирганлар. Аммо энди улар гапириш билангина чекланиб қолмаяптилар. Эроннинг гоҳ бир, гоҳ иккинчи қисмида содир бўлиб турган галаёнлар Теҳронда Америка агентлари кирдикорларининг оқибати, деб ҳақли равишда ҳисобланмоқда. Эрон революциясининг раҳбари оятилло Ҳумайни яқинда Теҳрон радиоси орқали гапириб бундай деди: «Қўшма Штатлар Эронда, жумладан унинг шимоли-ғарбий районларида тартибсизликларни кучайтирмоқда. Вашингтон АҚШнинг Эрондаги ҳатти-ҳаракатларини фош этадиган халқаро суд мажлиси ўтказилишини барбод қилишга уринмоқда, мана шу суд мажлисида американликларнинг мамлакатимизга нисбатан қилган жиноий ҳаракатларини кўрсатувчи далиллар эълон қилиниши мумкин бўлар эди».

Ҳозир Америка маъмуриятининг баъзи бир вакиллари «биз билан Эронда гаплашишга арзийдиган одам йўқ», чунки у ердаги ҳокимият тепасида «ҳукумат эмас, балки безорилар группаси турибди», деган гапни айтишгача бориб етмоқдалар. Мустақил давлат раҳбарларини андишасизларча мана шундай қўпол ҳақорат қилиш халқаро майдонда ҳам, мамлакат ичкарисида ҳам Эрон қонуний ҳукуматининг обрў-эътиборига путур етказиш йўлидаги, Эрон диёрида Америка монополияларининг ҳукмронлигини қайтадан тиклаш учун шарт-шароит яратиш йўлидаги уриниш эканлиги шубҳасиз.

Аммо монополияларнинг иштаҳаси карнай бўлганлигидан улар Эрон билангина кифояланиб қолмасдан, Ўрта ва Яқин Шарқдаги ҳамма мамлакатларга ҳам кўз олайтирмоқдалар. АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинскийнинг «Уолл-Стрит жорнэл» газетаси мухбири билан қилган ва Пауэлл нутқи билан айни бир вақтда эълон қилинган суҳбатидан шу нарса жуда равшан кўриниб турибди. Бжезинский шу суҳбатида Яқин ва Ўрта Шарқ Қўшма Штатларнинг манфаатлари соҳасига киради, деб ошкора айтди.

Хўш, Бжезинский дунёнинг қайси районини Америка манфаатлари соҳасига мансуб эмас, деб ҳисоблайди?— деган ўринли савол пайдо бўлади. Суҳбатда айтилган гапларга қараганда, Қўшма Штатлар ўзининг ҳарбий қудратига таяниб қимматли хом ашё манбалари бўлган ҳамма ривожланаётган мамлакатларга иқтисодий тазйиқ ўтказишни, шунингдек қўпорувчилик ишлари қилишни, ўз ҳукмронлигини ўрнатишни кўзламоқда, собиқ Эрон шоҳи сингари қўғирчоқлар ёрдами билан мана шу мамлакатларга ҳукмрон бўлиб олишни хоҳлайди. Ҳумайни ҳукумати қилаётганидек, Американинг буйруғига бўйсунишдан бош тортаётган мустақил ҳукуматлар эса Вашингтонга мақбул келмайди. Шу боисдан ҳам Вашингтон уларни ҳар қандай воситалар ёрдамида ағдариб ташлашга уринади.

В. ГОНЧАРОВ,
ТАСС обзорчиси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ВАРШАВА. Плоцкдаги қишлоқ хўжалик машиналари заводининг монтаж конвейеридан дастлабки юксак унумли дон комбайнлари чиқарилди. Янги машиналар мураккаб об-ҳаво шароитларида ишлаш учун мослаштирилган. Бу машина Плоцкдаги корхона ишлаб чиқараётган «Бизон» комбайнларининг 23-типидир.

Ҳозирги вақтда заводда комбайннинг «Рекорд» деб аталувчи яна бир хилини кўплаб ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрилмоқда. Завод конструкторлари яратган бу машина жуда пухта ва серунумдир.

ПАРИЖ. Францияда ишсизлар сони декабрь ойида салкам 25 минг кишига етди. Касаба союзларининг маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда «ортиқча кишилар» армияси мамлакатда 1,9 миллион кишидан ошиб кетади.

МЕХИКО. Мексиканинг жануби-шарқида, Табаско ва Чьяпас штатлари чегарасида жойлашган Ирис-Хиральдасда янги нефть кони топилди. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, бу кон запаслари камида бир ярим миллиард баррелни ташкил этади. Мексика «Пемекс» нефть чиқариш ва қайта ишлаш давлат кампаниясининг — бош директори Хорхе Диас Серрано ана шу ҳақда маълум қилди.

(ТАСС, 17 январь).

ЧССР. Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасида ядро энергетикаси соҳасида илмий-техникавий ҳамкорлик тез суръатлар билан ривожланмоқда. Масалан, Обнинск (СССР) физика энергетикаси институти ЧССРнинг Ржеждаги ядро тадқиқотлари институти лабораторияси билан яқин ҳамкорлик қилмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ГФР. Федерал чегара қўриқлаш агентлари мамлакатнинг жуда кўп маҳфий хизматларидан бирини бажариб, социалистик мамлакатларга сафар қилган гражданларни пухта назорат қилиб борадилар, ГФРнинг бутун территориясида кузатув ишларини бажарадилар. Суратда: агентлар намойишчиларни суратга туширмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

АДР РЕВОЛЮЦИОН КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

КОБУЛ, 17 январь. (ТАСС). Бугун Бахтар агентлиги АДР Революцион кенгашининг баёнотини тарқатди. Баёнотда бундай дейилади:

Афғонистондаги воқеаларнинг ривожига халқаро жамоатчилик зўр эътибор билан қизиқиб қарамоқда. Шундай бўлиши мутлақо қонуниятли ва табиийдир. Мамлакатимиз революциянинг янги босқичига кирди. Халқнинг мисли?из жипслиги, партиямиз бирлигининг мустаҳкамланиши шу даврнинг ўзига хос хусусиятидир. Халқнинг иродасига биноан Афғонистонда чинакам революцион тартиб ва қонуният қайта тикланди. Барча тараққийпарвар, демократ ва ватанпарвар кучларнинг бирлашган кенг миллий фронтини тузиш соҳасида дастлабки муҳим қадамлар қўйилмоқда.

Ҳукуматимизнинг илтимосига биноан Совет Иттифоқининг Афғонистонга берган қардошларча дўстона ёрдами суверен афғон халқи ташқи душманларининг агрессив кирдикорлари йўлига пишиқ ва мустаҳкам тўсиқ қўйиш имконини берди. Энди халқимиз тинч меҳнат қилиш, Апрель революциясининг ғалабаларини зўр ғайрат билан дадил мустаҳкамлаши ва ривожлантириши мумкин.

Афғонистонда содир бўлаётган воқеалар жаҳон матбуоти саҳифаларида батафсил ёритилаётганини мамнуният билан қайд этамиз. Кўпчилик матбуот органлари АДРдаги аҳвол тўғрисида холисона ва хайрихоҳлик билан ёзилган хабарларни эълон қилмоқда. Шу билан бирга АҚШда, Ғарбнинг бошқа мамлакатларида ва ХХРда АДРга ва унинг халқига ёвузлик билан қилинаётган туҳмат кампанияси давом эттирилмоқда. Тўқиб чиқарилган «афғон масаласи» хусусидаги алжирашлар ҳар хил йўл билан такрорланиб турибди. Афғон халқининг душманлари Афғонистонга ва Афғон-Совет дўстлигига туҳмат ёғдириш, қўшниларимиз — Покистон ва Эрон билан давлатлараро муносабатларга нифоқ солиш ва кескинлик туғдириш учун мана шу кампанияни олиб бормоқдалар.

Мазкур туҳмат кампаниясини кучайтириш учун АҚШдан, Англиядан ва бошқа баъзи Ғарб давлатларидан Афғонистонга шубҳали «мухбирлар» юборилган, аниқроғи махсус топшириқлар билан жўнатилган. Мана шу жаноблар бир-биридан бемаънироқ уйдирмалар ва миш-мишлар тўқиш машқини қилмоқдалар. Уларнинг мақсади мамлакатимиздаги кескинликни кучайтиришдан, афғонларнинг нормал турмушини бузишдан иборат. Америкада чиқадиган «Нью-Йорк таймс», «Вашингтон пост», «Крисчен Сайенс монитор» сингари газеталарнинг мухбирлари, шунингдек Америка радио ва телевидение компанияларининг вакиллари айниқса жазава билан ҳаракат қилмоқдалар.

Биз юқорида айтиб ўтилган журналистларнинг ҳаракатларини суверен АДР давлати ишларига қўпол аралашишдан бошқа нарса эмас, деб баҳоламасдан иложимиз йўқ. Шу сабабли АДР Революцион кенгаши Америка журналистларини Афғонистондан ҳайдаб юбориш тўғрисида қарор қабул қилди.

Шу билан бирга АДР Революцион кенгаши ва ҳукумати маълум қиладиларки, Афғонистон — меҳмондўст мамлакат. Биз барча мамлакатларнинг матбуот вакилларини хурсандчилик билан қабул қиламиз ҳамда халқимизнинг турмушини ва унинг яхши ҳаёт йўлидаги курашини холисона, ҳаққоний ёритишлари учун уларга ҳар томонлама кўмаклашамиз.

Тошкент ҳақиқати

Шанба саҳифаси

● ТИЛГА ЭЪТИБОР—ЭЛГА ЭЪТИБОР

● МОСКВАДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

● ТАНИШИНГ: БЕКОБОДЛИК ЁШ ШОИР

● ҚУМДА БАЛИҚ ТУТГАНЛАР

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

ФИЛИАЛ ЎН ЁШДА

ХАЛҚ хўжалигининг электроника, металлургия каби кўпгина соҳаларини қаттиқ қотишмаларсиз тасаввур қилиш қийин. Саноатнинг бу хил маҳсулотини ишлаб чиқаришни кўпайтиришда, унинг сифатини оширишда ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар Бутуниттифоқ илмий-текшириш ҳамда лойиҳа институти мутахассисларининг ижодий ҳиссаси катта.

Мазкур илмий муассасанинг Чирчиқдаги филиали фаолият доираси ҳам кенгайиб кетди. «Союзтвердсплав» бирлашмасига қарашли корхоналарда техника тараққиётини жадаллаштириш йўлида филиал кўп иш қилмоқда.

У яқинда ўзининг 10 йиллигини нишонлади. Шу давр ичида 120 га яқин илмий-тадқиқот ишлари бажарилди. Бу янгиликлар туфайли 15 миллион сўмлик иқтисодий фойда кўрилди. Элликка яқин кашфиёт учун авторлик гувоҳномаси берилди.

Самарали илмий изланишлари ва саноат корхоналари билан яқин ҳамкорлиги муносиб тақдирланди. Бундай ибратли ишлари учун филиал Москвадаги Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига беш марта қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

●

САЛОМАТЛИК ЦЕХЛАРИ

«УЗБЕКХИММАШ» заводидаги санаторий-профилакторий «Саломатлик цехи» сифатида шаҳарда танилган эди. Орадан кўп ўтмай «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам бундай даволаш марказига эга бўлди.

«Ғунча» тикувчилик фабрикаси ҳузурида яқинда ташкил этилган санаторий-профилакторий хизматидан корхона чеварлари мамнундирлар. Бу ерда «Савол-жавоб бурчаги» ҳам иш бошлади.

Эндиликда шаҳар корхоналаридаги мавжуд «Саломатлик цехлари»да ҳар ойда 500 дан ортиқ киши ўз соғлиғини мустаҳкамлаши мумкин. Бунинг учун ҳамма қулайликлар муҳайё қилинган. Турли даволаш кабинетлари билан бирга дам олиш хоналари ҳам мавжуд.

●

ЛЕКЦИЯ-КОНЦЕРТЛАР

КЛАССИК музика асарларини ким севмайди дейсиз? Бундай дурдона ижод намуналарини оммалаштириш мақсадида шаҳардаги 2-болалар музика мактабида махсус бюро ташкил қилинди.

Бюро ўзининг кенгайтирилган маданий тадбирлар программасини тузиб чиқди. Рус ва совет классик композиторлари ижодини тарғиб қилишга бағишланган лекция-концертлар ҳам тингловчиларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Ёш созандалар ижросида Чайковский, Глиэр, Кабалевский, Шостакович каби атоқли санъаткорлар асарларини тинглаш кечалари ҳам бўлиб ўтди. Шу билан бирга мактаб педагоглари музика санъати тарихига оид мавзуларда мазмунли суҳбатлар ўтказаётирлар.

●

НАФОСАТ МАСКАНИ

БУНДАН 40 йил муқаддам социалистик Чирчиқда шаҳар музика мактаби очилган эди. Чинакам нафосат ва маҳорат ўчоғига айланган бу даргоҳ ҳозир ўзбек совет санъатининг асосчиси Ҳамза номи билан юритилади.

Шу ўтган давр ичида уни беш мингдан ортиқ ёш санъаткор тамомлади. Буларнинг кўпи Москва, Ленинград, Тошкент Давлат консерваторияларида таҳсил кўриб, ёш талабаларга устозлик қилишаётир.

Ҳозир мактабда 700 ўқувчи таълим олмоқда. «Шонли йўл» деган концерт программаси ана шу юбилейга бағишланди.

А. АКБАРОВ.

БИР ОҒИЗ СЎЗ

ТАРБИЯ МАВЗУИДА

Халқимизда «Айтилган сўз — отилган ўқ» деган хикматли мақол бор. Ҳақиқатан ҳам шундай! Оғиздан чиққан сўзни қайтиб олиб бўлмайди. Бошингга бирор ташвиш тушиб, ғам-ғусса тортганингда дўстингнинг бир оғиз ширин сўзи кўнглингни тоғдай кўтариб, дилингни нурафшон этади. Аксинча, эътиборсизлик билан айтилган бир оғиз сўз эса одамнинг кўнгил шишасини синдиради.

Ёшлар ўртасида, оилада, жамоат жойларда, мактабда социалистик турмуш қоидаларига амал қила билмаслик, ножўя ҳатти-ҳаракатларга эрк бериш ҳолларининг содир бўлиши маданий ва фаровон ҳаётимизга доғ бўлиб тушмоқда.

Яқинда бирга ўқиган курсдошлар учрашиб қолдик. Кўришмаганимизга етти-саккиз йилча бўлган эди. Дийдор ғанимат деганларидек, ўтган кунларни, студентлик йилларимизни эсладик. Суҳбатимиз анча давом этди. Сўз навбати Рўзиматга келганда, тўсатдан.

— Ҳалиги Карим деган олифта бола бор эди-ку, синфком. Бечора ўлибди,— деса бўладими?

«Билган топиб, билмаган қопиб гапирар» деганлари шу бўлса керак?! Биз курсдошлар қайғули хабарни эшитиб, кайфиятимиз бузилди. Беш йил бирга ўқиган, бирга юрган яқин дўстимизнинг бевақт қазо этганига ишонгимиз келмас эди. У оқ кўнгил, камтарин, хушмуомалалиги билан курсдошларининг ҳурматини қозонган эди. Уни якинда бир дўстимизнинг туғилган куни кечасида кўрган эдим. Илмий-текшириш институтида аспирантурада ўқир экан. Уйланибди. Турмуш ўртоғи мактабда ўқитувчи бўлиб ишларкан.

Рўзиматнинг севинчи сўраган кишидай эътиборсизлик билан айтган бир оғиз сўзи бизни ханг-манг қилиб қўйди.

Тилга эътибор бермаслик, ўйламасдан гапириш ҳоллари айниқса ичкилик ичган одамлар ўртасида кўпроқ учрайди. Ароққа тўйиб олиб «ўлдираман, қириб ташлайман, сўяман» дейди. Эртаси куни кайфи тарқагач, айтган сўзлари учун пушаймон ейди, афсусланади. Шунинг учун қачон, қаерда бўлмасин оғиздан чиққан ҳар бир сўзга эҳтиёт бўлиш керак.

Ўтириш гурунгсиз бўлмайди. Шундай чиройли давралардан бирида танишим эътиборсизлик билан айтган бир оғиз сўзи билан гурунгни бузиб юборди. Мен бу ерда у йигитнинг исмини, сўзини такрорлаб изза қилмоқчи эмасман. У ўз вақтида айбига иқрор бўлиб, кечирим сўради. Улар ўртасидаги ичкилик туфайли бўлиб ўтган можаро яхшилик билан тугади.

Мисолларни келтиришимиздан мақсад, мактаб ёшидаги болалар, ўсмирлар мактабда, оилада, маҳаллада, қўни-қўшнисидан кўрганини қилади, таълим олади. Кўпинча, бола ота-онасига тақлид қилади. Шу сабабли ота-она бола характерининг камол топишига жиддий эътибор бериши керак. Ота билан она ўртасидаги ўзаро келишмовчиликлар, эътиборсизлик билан оғиздан чиқиб кетган ножўя сўзлар бола тарбиясига катта зарар етказади.

Бундай оилада ўсиб улғайган фарзанд ножўя ҳатти-ҳаракатларни такрорлашга, ўринсиз сўзларни айтишга одатланиб қолади. Шунинг натижасида қўпол муомалали, сўзнинг фаҳм-фаросатига тушуниб етмайдиган, интизоми бўш, «қийин» болалар етишиб чиқади.

Бир оғиз сўзда олам-олам маъно бор. Улуғ Ватан уруши йилларида тенгсиз жангларда фашист газандаларининг қўлига асир тушган татар шоири Муса Жалил, краснодонлик қаҳрамон комсомолларнинг фашист жаллодлари томонидан оғир азобларга бардош беришлари ҳам шу бир оғиз сўзнинг кучи эмасми? Бу куч — Ватан деган улуғ сўздир. Улар Ватанга, халқига хиёнат қилишмади. Чунки, уларнинг қалбида Ватан деган улуғ сўз мустаҳкам ўрин эгаллаган эди.

Ёки Ватан сўзини қалбига жо қилган Смоленск областидан участка инспектори Николай Иванович Голубевнинг жасоратини олиб кўрайлик. Унга бир оғиз Ватан сўзи қувват берди. У посёлка аҳолисини ҳимоя қилиш учун қуролланган — тўрт марта судланган бандит билан олишиб ҳалок бўлди. Лекин унинг хотираси ҳам қишлоқларининг қалбларида мангу яшайди.

Ҳа, бир оғиз яхши сўз одамларни қаҳрамонликларга чорлайди, бир оғиз ёмон сўз одамнинг қулф-дилини сиёҳ қилади. Зеро, халқ: «Тилга эътибор, элга эътибор»,—деб бежиз айтмаган.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ, педагог.

Бугунги Тошкент чиройи фақат шаҳарликларнигина эмас, кўплаб пойтахт меҳмонларини ҳам ўзига мафтун этаётир. Суратларда: Тошкент метрополитенининг Ленин майдони станциясига кираверишн; 1 Май кўчасида қад кўтарган янги турар жой бинолари.

В. Таран фотолари.

ИСТЕЪДОД ҒУНЧАЛАРИ

ОҚ ЙЎЛ, МАЛИКЖОН

БЕКОБОДЛИК ёш шоир Малик Эгамовнинг асли касби ўқитувчилик. У Ленинобод педагогика институтини битиргандан сўнг Бекобод район маркази — Зафарда жойлашган область педагогика билим юртида ўқитувчи бўлиб ишлаб келмоқда.

Малик Эгамов шеърларида она тупроқ, Ватан меҳри, ишқ-муҳаббат туйғулари ифодасини кўриш мумкин. Шоир дунёни ўзича кўришга интилади. Бировникига ўхшамаган услубда ёзишга тиришади. Унинг Сирдарё ва унинг сулувлари ҳақида машқлари бунга мисолдир. Шоир ҳар бир шеърида янги гап айтмоқчи бўлади, кўпларида бунга эришади ҳам. Мен унинг шеърлари билан танишганимда бунинг гувоҳи бўлдим. «Ниҳол кўкартирар одамлар», «Алла», «Чеҳрагул», «Деҳқон чайласи», «Хаёл» шеърларини кўрсатиб ўтиш мумкин. Бу шеърлар мени мамнун этди.

Шеър йўли, ижод йўли— оғир йўл. Малик Эгамов буни яхши билади. Шоирлик, бу — тунлари уйқудан кечиб меҳнат қилиш, тинмай изланиш эканлигини сезади. У ана шу оғир меҳнатларни билиб адабиёт майдонига кириб келмоқда. Янги шеърлар устида ишламоқда.

Мен Малик Эгамовнинг бир неча шеърларини сиз ўқувчиларга ҳавола қилар эканман, унинг келажагига ишонгим келади.

Муҳаммад АЛИ, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

ДЕҲҚОН ЧАЙЛАСИ

Дала.
Чайла.
Кўпиклaниб сут қайнайди.
Қора қумғон.
Зириллайди қопқоқлари.
Тузоқларда беданалар питиллайди,
Тумшуғидан сут томади
бузоқларнинг.
Шудринглардан намиққан ўт—
майсаларнинг
Баданини жунжиктириб ел туради.
Санчилади қуёшнинг илк найзалари,
Уфқни тешиб само бўйлаб югуради.
Қовун-тарвуз ширасидан қотган юзи,
Кенжатойи ҳузур қилиб қаймоқ ялар.
Гупиллатиб нон ёпмоқда катта қизи,
Ўртанчаси кувисини шалдиратар.
Яланго́ёқ чой хўплайди бободеҳқон,
Намли кетмон,
Лойли этик ёнбошида,
Тиззагача шимарилган почалари,
Лойи қотган белбоғи бор бошида.
Шипларида қистирилгaн ўроқ, чалғи,
Қамиш капа,
Уч—тўрт кўрпа.
Қийшиқ устун.
Ризқ—насиба оппоқ тонгга беланади,
Минг-минг таъзим шу камтарин
чайла учун.

АЛЛА

Сокин тун.
Майин ел.
Юлдузли осмон,
Оқшом оғушида мудрар маҳалла.
Чарчоқ кўнгилларни эритиб шу он,
Очиқ деразадан таралар алла.
Еллар қанотига миниб оҳиста,
Уйлардан уйларга ўтар бу палла.
Сукунатни айлаб гўзал, ораста,
Уйғоқлар аҳлини тебратар алла.
Ошиқлар тинглайди ҳовуз бўйида,
Кўзларда муҳаббат порлар баралла.
Орзулар талпинар қизнинг ўйидан,
У ҳам тўқирмикан шунақа алла.
Ҳали субҳидамга йўқдир ихтиёр.
Ҳали барча жонзот қилишар «ялла».
Ҳали ошиқларнинг анча гапи бор,
Ҳамон ел тилидан тушмайди алла.
Хаёлда табиат беланчак шу дам,
Шовуллаб тебранар тераклар, толлар.
Ором қучоғида ухлайди олам,
Наздимда оналар айтганда алла.
Маҳаллага секин чўкар сукунат,
Гўдак нафасидай зийнатли палла.
Момиқ юзларидек сип-силлиқ хилқат,
Бутун бир дунёни тебратар алла.
Теракнинг учига балқиб чиқар ой,
Заррин шуълаларга чўмади дала.
Сўнг ел қанотида бўшаб қолар жой...
Она лабларига сингийди алла.

Малик ЭГАМОВ.

БАЛИҚЧИ ҚУШ

Июннинг охирги кунлари. Ҳаво чидаб бўлмас даражада иссиқ. Бизнинг оз кисмли экспедициямиз Қизилқумдан ўтиб, сувга сероб бўлган Сирдарёга яқинлашди. Қуёш уфқ томон чўкканда биз дарё қирғоқларига етдик.

Олдимизда улкан дарё мавжланмоқда. Унинг устида эса чирқиллашганча қушлар учяпти. Вақт-вақти билан бу қушлар ўзларини сувга ташлаб ва шу заҳотиёқ чангалларида типирчилаган балиқчаларни тутганча кўкка кўтарилишади.

— Балиқ овласак бўларди,— таклиф қилди ҳамроҳимиз.

Биз чўлга илон овлаш учун борганмиз. Балиқ овига эмас. Шунинг учун қармоқ ва тўрларимиз йўқ эди. Кечки овқатга эса охирги қолган қотирилган нонларнинг ейиш ачинарли, албатта. Бошқа озиқ-овқатларимиз бундан уч кун аввал тугаган.

Бирдан мен рўпарадаги қум бархани устидаги қийшиқ-қинғир бўлиб ётган саксовулзор томон учаётган балиқчи қушни кўриб қолдим. Бақувват чангалларида ниманидир тутган эди. Унинг балиқ олиб кетаётганлиги эҳтимолдан ҳоли эмас, чунки, бу ваҳший қушнинг ажойиб балиқчи эканлиги ҳаммага маълум.

— Кечки овқатимизга янги балиқ бўлади,— дедим мен шерикларимга.

—Ҳазиллашяпсанми,—ҳайрон бўлишди ҳамроҳларим.

— Ҳозир. Бир дақиқа,— дея мен чўл ичкарисига йўл олдим.

— Қумда балиқ тутмоқчимисан,— деб орқамдан бақирди кимдир.

— Бунинг нимаси қизиқ. Бундан бошқа яна қаерда тўрсиз ва қармоқсиз балиқ овлаш мумкин?—дедим, мен.

Орадан кўп вақт ўтмай чакалакзорнинг ўртасида жойлашган қуш уясини топдим. Инда иккита қушнинг боласи ўтирар, уларнинг ёнида эса бир жуфт сазан балиғи ётарди. Балиқларнинг бири ҳали тирик экан. Мен уни олиб чакалакзорга бекиндим ва товуш чиқармай кута бошладим. Орадан кўп фурсат ўтмай қушлардан яна бири пайдо бўлди. Унинг чангалида ҳам катта бир балиқ типирчиларди. Менимча, қушлар бу балиқларни нариги томондаги кўл-

ҚИЗИЛ КИТОБ САҲИФАЛАРИДА

дан ортиқча қийинчиликсиз овлашарди. Буни ин атрофида сочилиб ётган балиқ қолдиқлари кўрсатиб турипти.

Бир соатлардан кейин учинчи сазан балиғини олишга муяссар бўлдим. Энди «овим» икки килограммдан кам эмасди. Виждонан айтганда, мен қушчаларнинг ризқини бўлмай, фақатгина ортиқча балиқларни олдим холос. Сўнг кечки овқат тайёрлаш учун ҳамроҳларим томон шошилдим...

Балиқчи қуш ўртача катталикда. Ваҳший қушнинг устки қисми тўқ қўнғир рангда. Кўкрак томони оқ. Қорамтир доғлари бор. Унинг бу кўриниши бутун Шимолий ярим шарда тарқалган. Жанубда эса Австралия ва Африканинг баъзи районларида учрайди. Улар Африка, Осиё ва Шимолий Американинг тропик ўрмонларида қишлайди. Шунингдек, Тошкент областининг Сирдарё қирғоқлари бўйлаб камдан-кам учраб туради. У ин қуриш даврида сув ҳавзалари яқинида яшайди.

Балиқчи қушлар Сирдарё бўйидаги урчиш жойларига март ойининг охирларида учиб келишади. Ҳар бир жуфт қуш ўзининг дарахт тепасига қурилган инига қайтади. Улар ўз уяларини ҳар йили қисман янгилаб туришлари сабабли унинг бўйи 1 метр, эни эса 1,5 метргача катталашиб кетади.

Қушнинг тухумлари оч ҳаворангдадир. Полопонлар 35 кундан кейин тухумдан чиқади, икки ойгача улар ўсиб, сўнг инларини ташлаб кетишади. Лекин кузнинг охиригача ота-онаси назоратида бўлади.

Балиқчи қушлар ўз ўлжасини ўткир ва чангакдек тирноқлари билан овлайди. Унинг олдинги бармоқларидан бири орқага қайриладиган бўлиб, бу унга қўл келади. У ўлжасини ушлаш вақтида сувга шўнғийди. Ўлжани тумшуғи билан эмас, панжаси билан тутади. Унинг патлари ёғли бўлгани учун сувда бўкиб қолмайди. Қушлар сувдан чиққан заҳоти зудлик билан силкинади. Баъзи пайтларда улар, балиқ учрамаган тақдирда майда қушлар билан ҳам озиқланади. Кўпинча унинг ўлжаси 1 килограмм оғирликдан ошмайди. Шуниси қизиқки бу қуш заҳарли балиқларни ҳам зарарсиз ҳазм қилади.

Балиқчи қуш жуда камёб бўлиб, у СССР қизил китобидан ўрин олган.

О. БОГДАНОВ, Тошкент область табиатни муҳофаза қилиш Советининг аъзоси.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ВОЛЕЙБОЛ. Мамлакат чемпионатининг биринчи лигасида қатнашаётган кучли командаларнинг Тошкентдаги турнири ниҳоясига етди. Майдон эгалари етти ўйин ўтказиб беш ғалабага эришишди. Сўнгги турда улар Грознийнинг «Автомобилист» коллективини 3:2 ҳисобида мағлуб этдилар. Тошкентнинг динамочилари 16 очко билан турнир жадвалининг учинчи поғонасини эгаллаб туришибди.

ҚЎЛ ТЎПИ. Таллинда аёллар ўртасида СССР чемпионатининг биринчи лигасида мусобақалар бўлиб ўтмоқда. Тошкентнинг «Текстильщик» командаси уч учрашув ўтказди. Улар Душанбенинг «Тожикистон» командасини 24:18, Красноярскнинг «Светмет» коллективини 21:18 ҳисобида енгишган бўлишса, Невеномескнинг «Азот» командасига 17:23 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

БОКС. Польшанинг Познань шаҳрида ўсмирлар ўртасида социалистик мамлакатлар командаларининг анъанавий турнири бўлиб ўтди. Турнир ғолиблари орасида ўзбек спортчилари ҳам бор. Жумладан, тошкентлик М. Боровский ва ангренлик И. Парпиевлар мусобақанинг олтин совриндори бўлишди.

РАССОМ ХАНДАСИ

— Домла, бу студентимиз машҳур футболчи. Тунов куни рақиб дарвозасига беш тўп киритди. Сиз бўлсангиз унга икки қўйдингиз-а!

— Диққат жилмайинг!

— Қандай қилиб!

Бепарво она ва «чаққон» бола.

А. ҲОЛИҚОВ чизган расмлар.

Редактор ўринбосари С. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.10 — АБВГДейка. 10.40 — Очиқ китоб. Бадиий фильм. 4-серия. 11.45 — Ота-оналар, Сизлар учун. 12.15 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.45 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 13.15 — Москвичка. 14.20 — Спортлото. 14.35 — Шоир Михаил Исаковский туғилган куннинг 80 йиллигига. 15.30 — Дунё воқеалари. 15.45 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 16.30 — Мультфильмлар. 16.55 — Мўъжасиз мўъжизалар. 17.55 — Тамбу-Ламбу. Бадиий фильм. 18.25 — Концерт. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги олдидан. Она садоқати. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Олтин нота. 23.00 — Спорт программаси. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

I

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Кинопублицист экрани. 11.00— Спектакль. 12.50 — Спорт программаси. 13.20 — Ҳамма гап акамда. Бадиий фильм. 14.35— Ёшлик. 15.55 — Жанговар постда. 18.20 — Болалар учун фильм. 18.45 — До-ре-ми-фасоль. 19.15 — Эҳтиёт бўлинг, грипп. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Циркни сезмай бўладими. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Жўрабек Набиев куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Тўлин ой кечаси. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/I да **Бўрон**, 20/I да **Золушка** (12.00), **Кармен** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/I да **Кўрмайин босдим тиконни**, 20/I да **Шошма, қуёш**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/I да **Олтин камар**, 20/I да **Тошкентнинг нозанин маликаси**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/I да **Можаро** (19.00), 20/I да **Чандиқлар** (12.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Ҳинд филлари» йирик совет аттракционининг хайрлашув гастроллари** (19/I да 16.00, 19.30, 20/I да 12.00, 16.00 ва 19.30 да).

Тошкент давлат циркида

25 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА

(2 бўлимда)

«БУГУН ВА ҲАР КУНИ»

АРЕНАДА БИРИНЧИ МАРТА

ВАЛЕРИЙ КУЗЬМИН РАҲБАРЛИГИДА

УРГАТИЛГАН БУҒМА

ИЛОН БИЛАН ТИМСОҲЛАР

Доимо манежда масхарабоз ҳазиллари ва репризлари.

Таниқли масхарабоз, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Евгений МАЙХРОВСКИЙ ижросида интермедиялар.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00, 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Корхоналар, ташкилотлар, ўқув юртлари, болалар муассасалари, колхозлар, совхозларнинг заявкалари бўйича билетлар кассирлар томонидан жойларга бориб сотилади.

44-35-84 телефон номери бўйича заявкалар қабул қилинади.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

19/I — МОЖАРО.
20/I да — ЧАНДИҚЛАР (12.00).
21/I да — МОЖАРО.
22/I да — 30 ЁШЛИЛАР.
24/I да — БЕШ КУНЛИК КУЕВ.
25/I да — МОЖАРО.
26/I да — КАПАЛАКЛАР УЙИНИ.
27/I да — ТИНМАСИН СОЗ.
28/I да — ФАҚАТ АҚЛ СОЗ ТИЛМАЙДИ.
29/I да — МОЖАРО.
31/I да — МОЖАРО.

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 06035. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б.—1526. 2